

İ D A R E

Dahiliye Vekâletinin Aylık Mecmuası

Yıl: 13

Nisan 1940

Sayı: 145

RESMÎ KISIM

Tayinler	1695
Tekâtüde sevkediener	1696
Kanunlar	1703
Nizamnameler	1720
Kararnameler	1747
Mülki teşkilat	1745
Vekâletimiz tamimleri	1755
Çalışma raporları	1762
Tekaüt ve Yetim aylıkları	1764

MAKALELER

Mahalli yardımcı itfaiye ekibi kadro malzemesi ve teçhizatı	1765
--	------

Cumhuriyet Matbaası — İstanbul

1940

Resmî Kısım

Tayinler

1 — Antalya Mektupçusu Fuat Türkdoğanın Burdur Mektupçuluğuna, Burdur Mektupçusu Cemil Sargutun Antalya Mektupçuluğuna, Manisa Mektupçusu Mehmet Şevki Birselin Niğde Mektupçuluğuna, Rize Mektupçusu Şefik Aydının Manisa Mektupçuluğuna, Niğde Mektupçusu Tevfik Özkayamın Kırklareli Mektupçuluğuna, Kırklareli Mektupçusu Muhittin Dalkılıcın Erzincan Mektupçuluğuna, Kurtalan Kaymakamı Nail Ökdemin de Siirt Mektupçuluğuna naklen tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
28/3/1940

Sayı : 15743

1 — Sivas İdare hey'eti âzasından İsmail Hakkı ildirin açık bulunan Ankara Vilâyeti İdare hey'eti âzalığma naklen ve Konya seferberlik müdürü Faik Yılmazın da Sivas Vilâyeti idare hey'eti âzalığma terfian tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
17/Nisan/1940

.....1694.....

Sayı : 2351

Erzincan Nüfus müdürü Talât Birdal'm Diyarbakır vilâyeti nüfus müdürlüğüne ve Diyarbakır nüfus müdürü Şevket Çetiner'in de Erzincan vilâyeti nüfus müdürlüğüne almakta bulundukları maaşları ile naklen tayinlerini 12/3/940 tarihinde onanmıştır.

Tekaüde sevk edilenler

Görülen lüzum üzerine Denizli Valisi Ekrem Ergür'ün tekaüde şevki. Dahiliye Vekilliğinin 1/4/940 tarih ve 2336 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri hey'etince 15/4/940 tarihinde kabul olunmuştur.

Takdir edilenler

Takdirname ile taltif edilen Valiler

Konya Valisi Nizamettin Ataker	:	Vilâyetin hayvan islâhı işlerine verdiği ehemmiyet ve kıymetli faaliyetinden dolayı Ziraat Vekâletince teşekkürname gönderilmiştir.
Hakkârî Valisi Sadullah Koloğlu	:	Vilâyet dahilinde yakın alâka- siyle 7 ilk okul binası inşa ettirmiş olduğundan dolayı Maarif Vekâletince takdirname verilmiştir.
Balıkesir Vali Muavini Abdülkadir Keskin	:	Vilâyet umur ve muamelâtı umumiyesinde gösterdiği gayret ve ciddiyet ve dairelere verdiği direktiflerdeki isabetten dolayı vilâyetçe takdirname verilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Kaymakamlar

Fatih Kaymakamı Rebi Karatekin	:	Mıntıklarında yerleştirilen Erzincan felâketzedelerinin yerleştirilmesi ve bakımları hususunda gösterdikleri yakın alâka ve mesailerinden dolayı vilâ-
Beşiktaş Kaymakamı Ali Rıza Günel	:	
Bakırköy Kaymakamı Gafur Soylu	:	
Üsküdar Kaymakamı İhsan Ünal	:	

Kartal Kaymakamı
Bahir Öztrak:
Kadıköy Kaymakamı
Cenap Nuh Aksu :
Tortum Kaymakamı .
Halit İzzet Öztürk:

yetçe takdirname ile taltif o-
lunmuşlardır-

Devlete ait hizmetlerini günü
gününe ifa edilmesinden dolayı
Erzurum vilâyetince takdirna-
me verilmiştir

Burhaniye Kaymaka-
mı İbrahim Dikmen:
Bandırma Kaymakamı
Ragıp Arca :

Bütün kış devam eden yağmur
ve sellerden bozulan yolları yo-
rulmaz bir çalışma ile tamir et-
tirilerek gidiş ve gelişin durma-

Gönen Kaymakamı
Hakkı Güngör :
Edremit Kaymakamı
Şadan Altmok
Beypazarı Kaymaka-
mı Bedii Güven :

masında gösterdikeri gayret ve
mesailerinden dolayı Balıkesir
Vilâyetince takdirname veril-
miştir.

-Ankara vilâyetince, vergi tah-
ilatını memnuiyeti mucip had-
lere çıkarmak hususundaki gay-
retinden dolayı takdirname ve-
rilmiştir.

Pasinler Kaymakamı
İsmail Hakkı Baykal :

Tahsilâtı yakinen takip, hazine
alacaklarının tahsilatında sü-
hulet temini ve bilhassa maliye
işlerinde fevkalâde hizmet ifa
etmesinden dolayı Vekâletçe
takdirname verilmiştir

Pınarbaşı Kaymaka-
mı İhsan Ecemiş :

Kazanın asayışı için enfekte
bir çıban halini almış bulunan
Çağşak köyünden Firari Şaki
Kürt reşkonun aldığı iyi ted-
birler neticesi ele geçmesine
muvaffakiyetinden dolayı vilâ-

.....1698.....

	yetçe takdirname ile taltif edilmiştir
Beyoğlu Kaymakamı Ahmet Kınık : Eminönü Kaymakamı Agâh Alp:	Erzincan felâketzedeleri için değerli mesailerile toplanan nakdi yardımın büyük miktara bâliğ olunmasından ve felâket- zedelerin mıntukalarında yer- leştirilmeleri hususlarında gös- terdikleri yakın alâkadan dola- yı vilâyetçe takdirname ile tal- tif olunmuşlardır
Ünye Kaymakamı Av- ni Dümer :	Kazanın numaralanma işlerini talimatname hükümlerine uy- gun bir surette ve vaktinden evvel bitirmek suretiyle fevka- lâde mesai sarfetmiş olmasın- dan dolayı Ordu vilâyetince takdir edilmiştir.
Fatih Kaymakamı Re- bii Karatekin :	Şile kaymakamlığında bulun- duğu sırada maarifin inkişafı ve kazaya bağlı köylerde okul binasının inşası yolundaki de- ğerli mesaisinden dolayı İstan- bul vilâyetince takdirname ve- rilmiştir
Tortum Kaymakamı Halit İzzet Öztürk :	Devlete .ait hizmetlerin günü gününe ifa edilmesinden ve u- mumî muvazene ve hususî ida- re teşkilâtında gösterdiği faa- liyetten dolayı Erzurum vilâ- yetince takdir edilmiştir.
Alanya Kaymakamı Niyazi Akın :	6/1/940 tarihinde karaya otu- ran Tırhan vapurunun tahlis işinin devamı müddetince icap

eden yardımlarda kıymetli me-
saisi görüldüğünden Vekâletçe
takdirname ile taltif edilmiştir.

İspir Kaymakam Ve-
kili Muammer Kurtay : Kaymakamlık vekâletine tayin
olunduğu az bir zaman içinde
gerek muamelâtı resmîyede ve
gerekse Hususî İdare tahsilâ-
tında gösterdiği intizam, faali-
yeti müsbet netice vermiş olma-
sından dolayı vilâyetçe takdir-
name verilmiştir.

Soma Kaymakamı
Necmettin Kuteş : Hususî İdare tahsilât işlerinde
gösterdiği yüksek alâka ve te-
min ettiği muvaffakiyetten do-
layı Manisa vilâyetince takdir
edilmiştir.

Beykoz Kaymakamı
Sadettin Ertür : Alemdağr yangınının söndürül-
mesinde gösterdiği gayret ve
faaliyetinden dolayı İstanbul
vilâyetince takdirname veril-
miştir.

Sarıyer Kaymakamı
Hüsni Uğur : Mintakası dâhilindeki yolların
yapılmasında gösterdiği gay-
retten dolayı İstanbul vilâye-
tince takdirname verilmiştir.

Ünye Kaymakamı Av-
nî Dümer : Mahallinde yapılan teftişlerde
Hükümetin mühim bir vazifesi
olan seferberlik işlerinin tam
manasiyle mükemmel ve nümu-
ne teşkil edecek kadar kusursuz
olduğu görülmüş ve tarafından
sarfedilen büyük mesai ve alâ-
kasından dolayı Ordu vilâyetin-

.....1700.....

ce takdirname ile taltif olunmuştur.

Kırklareli V. Mektupçusu Besim Tüzülmaz : Muamelâtı resmiyenin günü gününe intizam ve süratle intacı suretiyle uhdesine mevdu vezaifi ifada gösterdiği gayretten dolayı Kırklareli vilâyetince takdirname ile taltif edilmiştir.

Balıkesir Mektupçusu Asım Tekin : Az zaman içinde kalem muamelâtının intizam ve süratle seyrinde göstermiş olduğu gayret ve mesaisi vilâyetçe takdir edilmiştir.

Yozgat Mektupçusu Yusuf Sıtkı Hatunoğlu : Vilâyet evrak, mektubi kalemi ve idare heyeti işlerine ait muamelâtı tanzim ve günü gününe temin etmekle gösterdiği hüsnü hizmet ve liyakatinden dolayı vilâyetçe takdirname verilmiştir.

Tekirdağ mektupçusu Ömer Şevki Aksoyoğlu : Vilâyet işlerindeki valiye olan yardımı ve muamelâttaki gösterdiği dikkat ve bilhassa işlerdeki intizamdan dolayı Tekirdağ vilâyetince takdirname verilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Nüfus memurları

Erzurum Nüfus Müdürü Ömer Akgün : Vilâyete geldiği gündenberi muamelâtın tanzim ve idaresindeki ciddî ve dürüst mesaisin-

.....1701.....

Maraş Nüfus Müdürü
Basri Çardağ :

den dolayı Erzurum vilâyetince
takdir edilmiştir.

Vilâyet nüfus vukuatının yürü-
tülmesinde sür'at ve mesai
göstermiş olmasından dolayı
vilâyetçe takdirname ile taltif
edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen maiyet memurları

İstanbul Maiyet me-
muru Kemal Aygün:
İstanbul Maiyet me-
muru Hulki Metin :

Erzincan felâketzedelerine yar-
dım için vilâyette teşekkül e-
den Millî yardım Komitesinde-
ki kıymetli mesailerinden dola-
yı İstanbul vilâyetince takdir-
name ile taltif edilmişlerdir

Balıkesir Maiyet me-
muru Sait Koksall :

Kendisine tevdi olunan işleri
günü gününe sür'at ve intizam-
la ifa ve bütün muamelât ve
harekâtında gösterdiği temiz-
likten dolayı vilâyetçe takdir
edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen nahiye müdürleri

Fatih merkez nahiye-
si müdürü Şeref Dav-
ran :
Samatya nahiyesi mü-
dürü Tahsil Ural :
Fener nahiyesi müdü-
rü Nazmi Kuldaş :
Sapanca Nahiye Mü-
dürü Abdülkadir Dil-
rmen :

Erzincan felâketzedeleri için
teşkil edilen tali millî yardım
komitesindeki mesailerinden
dolayı İstanbul vilâyetince tak-
dir edilmişlerdir.

Yol inşaatı işlerinde gösterdik-
leri fartı alâka ve faaliyetleri
şayanı memnuniyet görüldü-

.....1702

Derbent Nahiyesi Mü-
dürü Tevfik Kandıra :

Günden Kocaeli vilâyetince tak-
dir edilmişlerdir.

Takdirname ile taltif edilen tali memurlar

Erzurum tahrirat bi-
rinci kâtibi Necmettin
Öztunç :

Kalemdeki vazifesini günü gününe
yapmakta olduğundan dolayı vilâyetçe
takdir edilmiştir.

Erzurum evrak memu-
ru Cemil Gökseoğlu :

Kalemdeki vazifesini günü gü-
nüne yapmakta olduğundan do-
layı vilâyetince takdir edilmiş-
tir

Kanunlar

İhtiyat subay ve ihtiyat askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3 ve 14 üncü maddelerine birer fıkra eklenmesine dair kanun

Kanun No : 3793

Kabul tarihi : 3/4/1940

Neşir tarihi : 8/4/1940

Madde 1 — 1076 sayılı kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Yedek subay mektebini muvaffakiyetle bitirdikten sonra altı ay berayi hizmet kıt'a ve müesseselere verilenlerin bu hizmet müddetleri fevkalâde hallerde İcra Vekilleri Heyeti karârile lüzumu kadar uzatılabilir.

Madde 2 — 1076 sayılı kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Yukarıdaki hükümler mucibince hazarda manevra ve tatbikat, atış ve konferanslar gibi tedris ve talim maksadına davet edilen yedek subayların tedris ve talim müddetleri fevkalâde hallerde İcra Vekilleri Heyeti karârile lüzumu kadar uzatılabilir.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir. Madde 4 — Bu kanunun hükmünü yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur. **4/4/1940**

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
I- 1076 1555	İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanunu. İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanunu- nun tadiline ve bu kanuna	3	8	1515	628

.....1704.....

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
1931	bazı maddeler tezyiline dair kanun	3	11	78	1419
1933	1076 numaralı kanunun 4 üncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun [3453 numaralı kanunla ilga edilmiştir.]	3	13	153	2054
1936	1076 numaralı kanunun 7 nci maddesinin ilk fıkrasının tadiline dair kanun.	3	13	155	2057
1972	1076 numaralı kanunun 23 üncü maddesindeki H fıkrasının tadiline dair kanun [3240 numaralı kanunla ilga edilmiştir.]	3	13	163	2064
1976	1076 numaralı kanunun 3 üncü maddesindeki ilk fıkra ile cetvelin, 1555 numaralı kanunun 5 inci maddesindeki birinci müzeyyel maddenin tadiline dair kanun.	3	13	374	2109
2140	1076 numaralı kanunun 3 üncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun [3288 numaralı kanunla ilga edilmiştir.]	3	13	380	2109
2754	Mekâtibi askeriye talebesile htiyat zabitleri namzetlerine verilecek maaş ve tahsisatı fevkalâdeye dair olan 357 numaralı kanuna müzeyyel kanun.	3	14	4366	2380

Kanun No.	Başlığı	Düştur Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
2779	ve bazı maddelerine ilâveler yapılmasına dair kanun. 1076 numaralı kanunun 22 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun.	3	16	1283	3023
2970	1076 numaralı kanunun 3 üncü maddesine bir fıkra ilâve eden 1976 sayılı kanuna bir fıkra ilâvesine dair kanun (3288 numaralı kanunla ilga edilmiştir.)	3	16	1405	3030
3052	1076 numaralı kanunun 14 üncü maddesinin değiştirilmesi ve yine mezkûr kanunun 3 üncü maddesini değiştiren 2754 numaralı kanunun 1 inci maddesine yapılan ek hakkında kanun.	3	17	602	3310
3240	1076 numaralı kanunun 23 üncü maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir muvakkat madde ilâvesine dair kânun.	3	17	1387	3336
3288	3052 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin son fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun.	3	18	1318	3839
3543	İhtiyat subayları ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki kanunun 4 cü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun	3	19	155	3795
3071	Yedek subay ve askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı ka-	3	20	113	4090

.....1706.....

Kanun		Düster		Resmî
No.	Başlığı	Tertib	Cild	Gazete Sayı

nunun 3, 9 ve 17 nci madde-
lerinin tadiline dair kanun 3 25 1691 4257

II - Tefsirler :

128 16 haziran 1927 tarih ve 1076
numaralı kanunun muvakkat
maddesinin B fıkrasının tefsiri 3 9 301 878

138 İhtiyat zabıt ve askeri memur-
lara harcırah verileceğine
dair tefsir 3 10 183 1065

139 1076 numaralı kanunun mu-
vakkat maddesinin tefsiri. 3 10 334 1082

145 1076 numaralı kanunun 3 ün-
cü maddesinin tefsiri. 3 10 1532 1203

178 1076 numaralı kanunun 3 üncü
maddesile bu maddeyi tadil e-
den 1972 numaralı kanunda
yazılı tam devreli lise ve mua-
dilleri ibaresindeki mua-
dilleri kelimesinin tefsiri. 3 13 1165 2142

III - Meclis kararları :

644 1076 numaralı kanunun mu-
vakkat maddesinin c ve d fık-
ralarının tefsirine mahal ol-
madığına dair karar. 3 12 593 1840

940 1076 numaralı kanunun 19 un-
cu maddesine dair. 3 17 601 3305

ÇAY KANUNU

Kanun No : 3788

Kabul tarihi: 27/3/1940

Neşir tarihi : 2/4/1940

Madde 1 — Bu kanunda yazılı hükümler İcra Vekilleri Heyetinin tesbit edeceği mmtakalarda tatbik olunur. Bu nmtakalarda kurulacak veya kurulmuş olan çay bahçe- erinin Ziraat Vekâletinin tesbit edeceği teknik esaslar lairesinde kurulması ve bakılması mecburidir.

Madde 2 — Çay bahçesi kuracaklar ziraat idaresinden ruhsatname almak mecburiyetindedirler.

Madde 3 — Çay bahçesi kurulacak arazide ağaç ve ağaççıklar köklenerek çay bahçesi haline tahvil olunabilir.

Madde 4 — Ziraat Vekâleti çay bahçesi kuracak olanlara :

A)Çay tohumu veya fidanını, kimyevî gübre ve muaieeyi ve yeşil gübre tohumunu, bahçeye tohum ekiminden veya fidan dikiminden itibaren beş sene müddetle parasız verir.

B)Çay bahçesinin beher beş arı veya beş yüz ağacı için birer sene ara ile üç defada yirmişer liraya kadar faizsiz para ikraz ettirir. Bu paranın ikraz şekli, şartları, zaman ve mikdarı Vekâletçe tesbit olunur.

Madde 5 — 30.000 dekar çay bahçesi kuruluncaya kadar bahçe kuracaklara dördüncü maddenin (B) fıkrası hükmünce vukubulacak ikrazat Ziraat Bankasınca yapılır. Bu ikrazat bir milyon lirayı geçemez- Her malî sene içinde ikraz edilen para Ziraat Vekâletinin müteakip sene bütçesine konulacak olan tahsisattan Ziraat Bankasına f.aizile birlikte Ödenir.

Madde 6 — Ziraat Bankası tarafından bahçe sahihlerine ikraz edilen para, bunların Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumuna satacakları yaprak bedelinden kesilmek suretile ödetilir. Ödeme muamelesi bahçeye tohum ekildiğinin veya fidan dikildiğinin altıncı senesi iptidasından başlayarak beş senede nihayet bulur.

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumunca borçlulardan kesilecek paralar Ziraat Bankası vasıtasile Hâzineye teslim edilir.

Madde 7 — Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup umumun menfaatine tahsis edilmiş olmayan ham toprak ve çalılık gibi yerlerde çay ziraatı vücade getirmek isteyenlere beş dekarı geçmemek ve topraksız ve az toprağı olanlar sırası ile tercih edilmek üzere vekâletçe tesbit edilecek şartlar dairesinde çay ziraatı yapmak müsaadesi verilebilir.

Bu müsaadeyi istihsal eden eşhas tarafından bu suretle vücade getirilmiş olan çay bahçeleri kendilerine veya mirasçılarına bedelsiz ve harçsız olarak temlik olunur.

Madde 8 — Bir taraf arazi vermek ve diğer taraf çay bahçesi kurmak ve sonra paylaşmak şartile iki taraf arasında yapılacak noterlikçe musaddak mukavelenamelerin tanzimini müteakip tapu kaydına şerh verilir ve sonradan mukavele hükümleri dairesinde vücade getirilerek paylaşılmış olan bahçeler tescil olunur.

Tapuya konulacak şerhler arazinin tedavül ve iktisap suretile geçtiğı sahihler için de muteberdir.

Madde 9 — Bir kimse fiilî tasarrufu altında bulunan bir yerde çay bahçesi kurmak üzere ruhsat isteyip de o yerin maksada elverişli olduğu anlaşıldığı takdirde arazinin mevkii, mikdarı ve zilyedinin isim ve hüviyetile ruhsatname verileceğı, muhtarlık ve Hükümet veya belediye daireleri kapılarına talik suretile ilân olunur. İlân tarihinden itibaren bir ay zarfında her hangi bir itiraz vaki olmazsa talibine ruhsatname verilir. Ruhsatname üçüncü şahısların o yer üzerindeki mülkiyet haklarına hâlel vermez.

Ancak bu suretle vücade getirilmiş olan çay bahçelerinin mülkiyetinde tebeddül vuku bulursa malikler ruhsatname hükümlerine ve Ziraat Vekâletince tesbit edilmiş olan şartlara riayete mecburdurlar.

Madde 10 — Yetiştirilen yaş çay yaprağını satın almak, çay kurutma fabrikaları kurmak, çay yaprağını işle-

mek ve harman yapıp paketlemek ve satmak ve sattırmak işleri Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumuna tevdi edilmiştir.

Çay yapraklarını tesbit edilen bedel ile kurum almaya mecburdur.

Madde 11 — Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumunca halktan satın alınacak yaş yaprağın fiatları her yıl seçilecek beş kişilik bir heyet marifetile tesbit edilir. Bu heyet mahallî ziraat odasının seçeceği çay müstahsillerinden iki, Ticaret Odasından bir, Ziraat Vekâleti ve Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu mümessili olan birer zattan terekkün eder. Heyetin teşekkül tarihi ve çalışma tarzı Ziraat Vekâletince tesbit olunur.

Madde 12 — Hariçten getirilecek çay tohumu gümrük resminden, çay bahçeleri kuruluşundan itibaren sekiz sene müddetle arazi vergisinden, 2 nci maddede zikri geçen ruhsatnamelerle taahhütnameler, 7 nci madde hükmünce temlik edilecek çay bahçelerinin temlik muameleleri ve 8 inci maddedeki tescil işleri her türlü harç ve resimlerle damga resminden muaftır.

Madde 13 — Birinci maddede yazılı esaslara veya dokuzuncu maddenin son fıkrasında zikredilen vecibeye riayet; etmeyenler hakkında iki liradan on liraya kadar hafif parıa cezası hükmolunur.

Madde 14 — Bu kanun mucibince istikraz ettikleri paraya zamanında ödemeyenlerle avans aldıkları halde vaktinde çay bahçesi kurmayanların borçları, Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası tarafından 3202 sayılı kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Madde 15 — Ziraat Vekâleti memurlarından raporla müsaade alınmadıkça hiç bir kimse bu kanuna göre yardım görerek kurulan çay bahçelerini sökemez. Hilâfî harekette bulunanlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıile cezalandırılır.

Muvakkat Madde — 1939 malî senesinde Ziraat İşletmeleri Kurumamdan bu iş için zürraa avans olarak verilen

.....1710.....

para Ziraat Bankasından verilecek bir milyon liradan kuruma faizile birlikte iade edilir.

Bu kanunun meriyetinden önce Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu tarafından zürradan alınmış olan taahhütnameler bütün hak ve vecibelerde Ziraat Vekâletine intikal eder.

Madde 16 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 17 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Gümrük ve İnhisarlar, Maliye, Ticaret ve Ziraat Vekilleri memurdur . 29/3/1940

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Resmî Gazete	
				Sahife	Sayı
3202	Türkiye Cümhuriyell Ziraat Bankası Kanunu	3	18	1124	3629

Van Göüi Sefain İşletme İdaresinin 1935 malî yılı hesabı kat'î Kanunu

Kanun No : 3791'

Kabul tarihi : 1/4/1940

Neşir tarihi : 5/4/1910

Madde 1 — Van Gölü Sefain İşletme İdaresinin 1935 malî yılı sarfiyatı bitişik (A) dsdvelinde gösterildiği üzere 58.688 lira 74 kuruştur.

Madde 2 — Adı geçen idarenin aynı yıl tahsilatı bitişik (B) cedvelinde gösterildiği üzere 32.465 lira 4 kuruştur.

Madde 3 — Muhassasattan 1935 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitişik (A) cedvelinde ayrı bir sütunda gösterilen 15.541 lira 26 kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

.....1711.....
Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir. Madde 5 — Bu kanunu
icraya Dahiliye ve Maliye Vekileri memurdur.
2/4/1940

A — CEDVELİ

F.	tahsisatın nev'i	Muhassasat	Sarfiyat	iptal olunan muhassasat
		Lira K.	Lira K.	Lira K.
1	ücretler	37.280	26.982.29	10.297.71
2	Mütenevvi masraflar	3.250	2.103.56	1.146.44
3	İnşaat ve tamirat	32.450	29.352.89	3.097.11
4	1715 numaralı kanunun 3 inci maddesi mucibince Cümhuriyet Merkez Ban- rasma verilecek itfa karşılığı	250	250	0
Yekûn		73-230	58.688.74	14.541.26

B — CEDVELİ

F. M.	Varidatın nev'i	Muhammenat	Tahsilat
		Lira K.	Lira K.
1	Yolcu ve yük nakliyesi	22.030	7.274.19
	Tamirat ve satış geliri	1.000	115.70
	İcar geliri	100	187.30
	Müteferrik hasılat	100	741.85
2	Hâzineden yardım	50.000	24.146
Yekûn		73.230	32.465.01

.....1712.....

Köy Enstitüleri Kanunu

Kanun No : 3803

Kabul tarihi : 17/4/1940

Neşir tarihi : 22/4/1940

Madde 1 — Köy öğretmeni ve köye yarayan diğer meslek erbabını yetiştirmek üzere ziraat işlerine elverişli arazisi bulunan yerlerde, Maarif Vekilliğince köy enstitüleri açılır.

Madde 2 — Bu enstitülerin 1 numaralı cedveide gösterilen maaşlı muallim ve memurları 3656 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı cedvelin Maarif Vekilliği kısmına ilâve edilmiştir.

Madde 3 — Enstitülere tam devreli köy ilk okullarını bitirmiş sıhhatli ve müstaid köylü çocuklar seçilerek alınırlar.

Enstitülerin tahsil müddetleri en az beş yıldır.

Öğretmen olamayacağına kanaat getirilen talebenin ayrılacağı mesleklerin tahsil müddetleri Maarif Vekilliğince tesbit edilir.

Madde 4 — Enstitülere kabul edilenler sıhhi sebepten gayri sebeplerle müesseseden ayrıldıkları veya çıkarıldıkları takdirde okudukları müddete isabet eden masraf, kendilerinden veya kefillerinden alınır.

Madde 5 — Bu müesseselerde tahsillerini bitirerek öğretmen tayin edilenler, Maarif Vekilliğinin göstereceği yerlerde yirmi sene çalışmaya mecburdurlar. Mecburî hizmet- lferini tamamlamadan meslekten ayrılanlar Devlet memuriyetlerine ve müesseselerine tayin edilemezler. Bu gibilerin kendilerinden veya kefillerinden müessesede bulundukları zamana ait masrafın iki misli alınır.

Madde 6 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenler, tayin edildikleri köylerin her türlü öğretim ve eğitim işlerini görürler. Ziraat işlerinin fennî bir eşkilde yapılması için bizzat meydana getirecekleri örnek tarla, bağ ve bahçe, atelye gibi tesislerde köylülere rehberlik eder ve köylülerin bunlardan istifade etmelerini temin ederler. Bu öğ-

retmenlerin disiplin işlerinin ne suretle görüleceği bir nizamname ile tayin edilir.

Madde 7 — Köy enstitülerinden mezun olan öğretmenler, ayda (20) lira ücretle Maarif Vekilligince tayin edilirler. Muvaffakiyetle hizmet görenlerin ücretleri 6 ncı ders yılı başında 30, 15 inci ders yılı başında da 40 liraya çıkarılır. Bu öğretmenlerin istihkakları üç ayda bir peşin olarak yılda dört defada ödenir. Öğretmenlerin aylık ücretleri ve vazife mahalline gitme zarurî yol masrafları Maarif Vekilligi bütçesinden ödenir.

Madde 8 — Köy enstitülerinden mezun olan öğretmenler hasta oldukları takdirde, 788 sayılı kanunun 84 üncü maddesinin A, B ve C fıkralarındaki hükümlere göre, ücretlerini alırlar.

Madde 9 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlerin filî askerlik hizmetleri esnasında kayıtları terkin olunmayacağı gibi kendilerine 1076 numaralı kanun mucibince asteğmenlik veya askerî memurluk tevcihine kadar almakta oldukları ücretin üçte ikisi aylık tazminat olarak verilir.

Aynı öğretmenler, seferberlik, talim ve manevra gibi sebeblerle silâh altına alındıkları takdirde, 3041 numaralı kanun ahkâmına tâbi tutulurlar.

Madde 10 — Köy enstitülerinden mezun olanlara, Maarif Vekilligi bütçesinden ve bir defaya mahsus olmak üzere vazifeye başladıkları ay içinde zatî teçhizat bedeli olarak (60) lira verilir.

Madde 11 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlere istihsale yararıcı aletler, ıslah edilmiş tohum, çift ve irad hayvanları, cins fidan gibi istihsal vasıtaları,, köy öğretmenlerinin tayin edildikleri okulların demirbaşına geçirilmek suretile Devletçe parasız olarak verilir.

Madde 12 — Köy öğretmenlerinin tayin edildikleri o- kıllara, köy hududu içindeki zırrat işlerine elverişli ara- zâden Köy Kanununa göre satın alınarak öğretmenin ve ailesinin geçimine, okul talebesinin ders tatbikatına yetecek

.....1714.....

mikdarda arazi tahsil edilir. Köyde Devlete ait arazi bulunduğu takdirde okula tahsis edilecek arazi tercihan bunlardan ayrılır.

Madde 13 — Köy öğretmenlerinin okul namına getirdikleri her türlü işletmelerdeki mahsul, hayvan ve binalar kuraklık, sel, yangın, çok hasar yapan nebat ve hayvan hastalıkları ve bilûmum cevvi hâdiseler gibi sebeblerle ziyana uğradıkları takdirde işletmeyi yeniden tesis maksadile ve Maarif Vekilliği bütçesinden zamanında okul namına zarar ve ziyanı karşılayacak bir yardım yapılır.

Madde 14 — Köy okuluna ait her türlü demirbaş eşya, hayvan vesaire okulun malı olup bu işletmeden elde edilecek hasılat, öğretmene aittir. Ancak öğretmenin ayrılışında bu demirbaşlar yeni gelen öğretmene, bu mümkün olmadığı hallerde yeni öğretmen gelinceye kadar köy ihtiyar heyetine, işletilmek üzere, aynen teslim edilir, işletmeyi köy ihtiyar heyeti tesellüm ettiği takdirde işler imece ile yapılır. Bu suretle elde olunan mahsullerden satılması zarurî olanlar, ihtiyar heyetlerince satılarak nakden ve diğerleri aynen muhafaza ye yeni öğretmene devir ve teslim olunur.

İşletmeye ait eşya ve tesisat ile hayvanlar Devlet emvali muamelesine tâbi tutulur.

Madde 15 — Köy öğretmenlerinin işleri gezici başöğretmenler ve ilk tedrisat müfettişleri tarafından takip ve teftiş edilir.

Köy öğretmenlerinin işlerinin normal bir şekilde yürütülmesine Devlet teşkilâtı mensupları yardım ederler.

Madde 16 — Köy öğretmenlerinin tayin edilecekleri okulların binaları ve öğretmen evleri Maarif Vekilliğince verilecek plânlara göre Köy Kanununa tevfikân, bölge ilk tedrisat müfettişi ile gezici başöğertmenin nezaretinde köy ihtiyar heyetleri taarfından yaptırılır ve öğretmen tayin edilecek köylere keyfiyet üç yıl önce bildirilir. Köy bütçesinde de ona göre tedbirler alınır. Öğretmen işe baş-

Janadan evvel okul binası ile Öğretmen evi tamamen bitirtir.

Köy okulları binalarının tamiri ve okulun daimî masrafları köy ihtiyar heyetlerince temin edilir.

Madde 17 — Köy enstitülerine aşağıda adları yazılı müesseselerden mezun olanlar öğretmen tayin edilirler.

- 1)Yüksek okullar ve üniversite fakülteleri mezunları,
- 2)Gazi Terbiye Enstitüsü mezunların,
- 3)Öğretmen okulları mezunları,
- 4)Ticaret liseleri ve orta ziraat okulları mezunları,
- 5)Erkek sanat okulları ve kız enstitüleri mezunları,
- 6)Köy enstitüleri mezunları,
- 7)İnşaat usta okulları mezunları,
- 8)Bunlardan başka her türlü teknik ve mesleki okullar mezunları.

Bu enstitülerde mutahassıs işçiler yevmiye veya aylık ücretle usta öğretici olarak çalıştırılabilir. Köy enstitülerinde çalıştırılacakların ne suretle tayin, edilecekleri, terfi şekilleri ve bu enstitülerin İdarî işlerinin nasıl yürütüleceği bir nizamname ile tesbit olunur.

Madde 18 — Bu kanun hükümlerine tâbi olacak köy öğretmenleri için Maarif Vekilliği tarafından, hükmî şahsiyeti haiz ve mercii Vekillik olmak üzere «köy öğretmenleri tekaüt sandığı» ve köy öğretmenleri sağlık ve İctimaî yardım sandığı» teşkil edilecektir.

a) Tekaüt sandığının sermayesi ve gelirleri şunlardır:

1.Maarif Vekilliği bütçesine köy enstitüleri masrafı olarak her yıl konulacak tahsisat yekûnunun binde biri.

2.Aylıkları artırılan, sandığa dahil, köy öğretmenlerinin ücretlerinden kesilecek ilk aylık zamları.

3.Sandık sermayesinin bütün gelirlerde bilûmum müteferrik gelirler.

Tekaüt sandığının mevcut alacakları Devlet emvaline mahsus hak ve rûçhanları haizdir. Bu paralar ve alêlûmum aidat ile faiz ve temettüleri bir gûna harç ve resme tâbi olmadığı gibi haciz ve temlik edilemez. Hizmet müddetleri

.....1716.....

(30) seneyi dolduran ve sandığa dahil bulunan köy öğretmenleri tekaütlüklerini talep edebilirler. Bu gibiler ayda 20 lira ücretle tekaüde sevk edilirler. Tekauütük ücretleri üç ayda bir peşin olarak ödenir.

b) Sağlık ve içtimai yardım sandığının sermayesi ve gelirleri şunlardır:

1.Maarif Vekilliği bütçesine köy enstitüleri masrafları namile her yıl konulacak tahsisat yekûnunun binde biri.

2.Sandığa dahil öğretmenlerin aylıklarından kesilecek yüzde birler.

3.Teberrular.

4.Sandık sermayesinin gelirlerde sair bilûmum gelirler.

Her iki sandığın tediyeleri Divanı Muhasebat vizesine tâbi değildir.

Madde 19 — Bir öğretmen vefatı halinde okula ait olup menfaati öğretmene tahsis edilmiş bulunan emvalin ölüm yılı içinde elde edilecek hasılatının yarısı yardım sandığına ve yarısı da gelecek öğretmene verilir.

Ölen öğretmenin mirasçıları, okul emvalinin hasılatı üzerinde hiç bir hak iddia edemezler.

Madde 20 — Köy öğretmenleri tekaüt sandığı ile köy öğretmenleri sağlık ve içtimai yardım sandığının idaresi, işleyiş tarzı, öğretmenlerin tekaüde sevk usulleri, yapılacak yardımların eşkilleri, velhasıl bu iki sandığın bütün işlerine müteferri bilûmum hususlar birer nizamname ile tesbit olunur.

Bu nizamnamelerde hükmî şahsiyeti haiz Devlet mü- esseselerinde kurulmuş mümasil sandıkların âzalarına temin eylediği menfaatlere mütenazır menfaatler gösteren hükümlerin bulunması şarttır.

Madde 21 — Köylerde çalışan öğretmenlerin ve ailelerinin, köy okullarındaki talebenin sıhhat işlerine meccanen bakmak üzere Maarif Vekilliğince sıhhat müfettişi hekimler tayin edilir.

.....1717.....

Köy öğretmenleri, öğretmenleri eşleri ve çocukları Maarif Vekilliği prevantoryom ve sanatoryomunda parasız tedavi edilirler.

Madde 22 — Bu enstitülerin tesisat, inşaat ve tamirat işleri 2490 sayılı Arttırma ve Eksiltme ve İhale Kanununa tâbi değildir.

Muvakkat madde — A) I numaralı cedvelde gösterilen kadrolardan ilişşk 2 sayılı cedvelde yazılı muallimlikler ve memuriyetler 1939 yılı mumî Muvazene Kanununun 16 ncı maddesine bağılı (L) cedvelinin Maarif Vekilliğı kısmına konulmuştur.

B)7/7/1939 tarih ve 3704 numaralı kanunda adı geçen köy öğretmen okulları bu kanunla köy enstitülerine kalbedilmişlerdir. Mezkûr kanunun metnindeki köy öğretmen okulları tabirleri köy enstitüleri şeklinde değıştirimiştir.

18/1/1940 tarih ve 3782 sayılı kanunun 7 nci maddesile açılan (köy öğretmen okulları her türlü masrafı) unvanlı fasıl (köy enstitülerinin maaş, ücret ve her türlü masrafları) şeklinde değıştirilmiş ve bu fasla fevkalâde tahsisat olarak (250.000) lira konulmuştur.

C)1939 ve 1940 malî yıllarında bu enstitülerde çalıştırılacak ücretli müstahdemler kadrosu İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir.

D)1939 malî yılı umumî Muvazene Kanununun 4 üncü maddesine bağılı (D) cedvelinin Maarif Vekilliğı kısmında yazılı leyfî talebeler mey.anma (köy enstitüleri) talebesi namile 2000 adet talebe kadrosu ilâve edilmiştir.

Madde 23 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 24 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 20/4/1940

(30) seneyi dolduran ve sandığa dahil bulunan köy öğretmenleri tekaütlüklerini talep edebilirler. Bu gibiler ayda 20 lira ücretle tekaüde sevk edilirler. Tekauültük ücretleri üç ayda bir peşin olarak ödenir.

b) Sağlık ve içtimai yardım sandığının sermayesi ve gelirleri şunlardır:

1. Maarif Vekillliği bütçesine köy enstitüleri masrafları namile her yıl konulacak tahsisat yekûnunun binde biri.

2. Sandığa dahil öğretmenlerin aylıklarından kesilecek yüzde birler.

3. Teberrular.

4. Sandık sermayesinin gelirleriyle sair bilûmum gelirler.

Her iki sandığın tediyeleri Divanı Muhasebat vizesine tâbi değildir.

Madde 19 — Bir öğretmen vefatı halinde okula ait olup menfaati öğretmene tahsis edilmiş bulunan emvalin ölüm yılı içinde elde edilecek hasılatının yarısı yardım sandığına ve yarısı da gelecek öğretmene verilir.

Ölen öğretmenin mirasçıları, okul emvalinin hasılatı üzerinde hiç bir hak iddia edemezler.

Madde 20 — Köy öğretmenleri tekaüt sandığı ile köy öğretmenleri sağlık ve içtimai yardım sandığının idaresi, işleyiş tarzı, öğretmenlerin tekaüde sevk usulleri, yapılacak yardımların eşkilleri, velhasıl bu iki sandığın bütün işlerine müteferri bilûmum hususlar birer nizamname ile tesbit olunur.

Bu nizamnamelerde hükmi şahsiyeti haiz Devlet müesseselerinde kurulmuş mümasıl sandıkların âzalarına temin eylediği menfaatlara mütenazır menfaatler gösteren hükümlerin bulunması şarttır.

Madde 21 — Köylerçe çalışan öğretmenlerin ve ailelerinin, köy okullarındaki talebenin sıhhat işlerine meccanen bakmak üzere Maarif Vekilligince sıhhat müfettişi hekimler tayin edilir.

Kanun No.	Başlığı	Düştur		Resmî Gazete		
		Tertib	Cild	Sahife	Sayı	
442	Köy Kanunu	4	5	696	—	
788	Memurin Kanunu	3	7	1065	336	
1076	İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askeri memurları kanunu	3	8	1515	628	
2490	Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu	3	15	1057	2723	
3041	Maaş Kanununun bazı maddelerini değiştirilmesi hakkında kanun					
3656	Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair kanun	3	20	1397	4253	
3704	Köy Eğitim kursları ve köy öğretmen okullarının idaresine dair kanun	3	20	1700	4258	
3782	1939 mali yılı Muvazenei Umumiye Kanununun bağlı bütçe ve cedvellerin bazılarında değişiklik yapılması hakkında kanun	3	21	—	4417	

Nizamnameler

Endüstriyel mamulâtın maliyet ve toptan satış fiatlarının kontrol ve tesbiti hakkında Nizamname

Kararname No : 2/13147

3003 sayılı kanunun 4 üncü maddesine istinaden İktisat Vekilliğince hazırlanıp Devlet Şûrasmca görölerek 19/3/1940 tarih ve 5196 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik «Endüstriyel mamulâtın maliyet vç toptan satış inatlarının kontrol ve tesbiti hakkımdaki nizamname» nin mer'iyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 30/3/1940 tarihinde kabul olunmuştur.

30/3/1940

BİRİNCİ BÖLÜM

Fiyatların tesbiti

Madde 1 — İktisat Vekilliğince endüstriyel mamulattan hangilerinin maliyet ve toptan satış fiyatlarının tes- bit olunacağı tayin ve ilân edildikten sonra salâhiyetli memurlar vasıtasile sınaî müesseselerde icap eden tetkikat yaptırılır-

Madde 2 — Tetkika memur edilen kimselere, müesse- selerin müdür veya sahihlerine gösterilmek üzere, vazifelerini ve hüviyetlerini açıkça bildiren birer vesika verilir.

Madde 3 — Tetkikat, müessesenin açık bulunduğu zamanlarda, işlerini ve çalışmalarını aksatmıyacak bir şekilde yapılır.

Madde 4 — Maliyet ve toptan satış fiyatlarının tayin

.....1721.....

ve tesbiti için müesseselerde tetkik olunabilecek hususlar şunlardır:

A - Müessese veya fabrikanın kuruluş plânları ile tamî, tevsi, tadil ve tecdit hareketlerine esas olan plân ve veûkalar,

B - Bina vaziyeti, makineler, tesisat, alât ve edevat ve yedekler.

C - İptidaî, yarı mamul ve mamul maddeler,

ç - İşçilik

D - Bütün hususiyetleri ve teferruatı ile işletme usulleri,

E - Kayıt ve muhasebe sistemleri;

F - Maliyet ve satış fiyatlarını tesbite medar olan her türlü kayıtlar, vesikalar, kâr ve zarar hesapları, bilançolar,

G - Satış teşkilâtı,

Ğ - Müessese bünyelerinin hususiyetlerine göre diğer lüzumlu noktalar.

Madde 5 — İktisat Vekilliği yukarıdaki malûmatı müesseselerden yazı ile dahi isteyebilir. Müesseseler, istenilen bu malûmatı kayıtlara müstenid olarak ve konulan müddet içinde İktisat Vekilliğine göndermeğe mecburdurlar.

Madde 6 — Müessese sahihleri, İktisat Vekilliği tarafından tetkikat icrasile tanzif edilen memurlara her türlü kolaylığı göstermeğe ve istedikleri malûmat ve izahatı vermeğe ve yanlarında salâhiyetti ve işe vakıf muhasip, mühendis veya memurlarını beraber bulundurmağa mecburdurlar.

İKİNCİ BÖLÜM

İlân

Madde 7 — Yukarıki maddelerde gösterilen esaslar dahilinde yapılan tetkikler neticesinde tesbit olunacak fiyatlarla birlikte mamulâtın cinslerine ve hususiyetlerine

.....1722.....

ve ticarî teamüllere göre satışlarda en az ne miktarın toptan satış sayılacağı da tayin ve ilân olunur.

Madde 8 — Toptan satış fiyat ve mikdarları ilân edilirken bunların hangi tarihten itibaren tatbik olunacağı da açıkça bildirilir. .

Madde 9 — İstihsal merkezleri haricindeki toptan satış fiyatlarının tesbiti için merkezdeki fiatlara, oralara kadar yapılacak nakil masrafları da ilâve edilir. İcabında muhtelif şehirlerdeki toptan satış fiyatları İktisat Vekilliğince ayrı ayrı ilân olunur.

Madde 10 — Hükümetçe tipleri ve normları tesbit edilmiş olan sınaî mamullerin toptan satış fiyatları mezkur tip ve normlara göre, tip ve normları tesbit edilmemiş olan sınaî mamulâtın satış fiyatları da mahallî teamüllere, yahut memlekette tanınmış veya beynelmilel tip ve normlara göre tesbit "fte ilân olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol

Madde 11 — Tesbit ve ilân olunan toptan satış fiyatlarının tatbikatı, İktisat Vekilliği teşkilâtı ile mahallî belediyeler tarafından kontrol ve takip edilir.

Madde 12 — Memleket içinde istihlâk edilecek malları, toptan olarak tesbit olunan fiattan fazlasına sattıkları görülen müessese sahibi erile salâhiyetli adamları hakkında kontrol ile mükellef memurlar tarafından bir zabıt varakası tutularak 3003 sayılı kanun mucibince cezaî takibat yapılmak üzere mahallî Cümhuriyet Müddeiumumiliğine verilir. Zabıt varakasının bir sureti 48 saat içinde müessese sahibine veya mümessiline tebliğ edilir. Bir sureti de İktisat Vekilliğine gönderilir.

Madde 13 — Tutulacak zabıt varakasını müessese sahipleri veya salâhiyetli adamları imzalamaya mecburdur- İtirazları bulunduğu takdirde bunu zabıt varakasının al-

.....1723.....

tına yazdıktan sonra imzalarlar. İmzadan kaçınmaları halinde bu cihet memur tarafından zabıt varakasına şerhledilmekle iktifa olunur.

Madde 14 — 3003 numaralı kanunun 4 üncü maddesine daymalarak kaleme alınmış ve Devlet Şûrasında tetkik edilmiş olan işbu nizamname hükümleri Resmî Gazeteye basıldığı günün ertesinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 15 — Bu nizamname hükümlerini Adliye, İktisat ve Dahiliye Vekilljeri yürütür.

Kanun No	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
3003	Endüstriyel mamulâtın maliyet ve satış fiyatlarının kontrol ve tesbiti hakkında kanun	3	17	1103	3329

Beden terbiyesi nizamnamesi

Kararname No : 2/13238

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün 2/9/1939 tariki ve 3380 sayılı tezkeresile teklif ve Devlet Şûrasınca gö- rülleyek 26/2/1940 tarih ve 3326 sayılı tezkere ile tevdi edilen ilişik (Beden Terbiyesi Nizamnamesi) nin meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 3/4/1940 tarihinde kabul olunmuştur. 3/4/1940

BİRİNCİ BÖLÜM

Umumî hükümler

Madde 1 — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün esası vazifesi; yurddaşım fizik ve moral kabiliyetlerini ulusal ve inkilâpçı amaçlara ve yurd müdafaası icaplarına

göre yükseltmek ve oyun, jimnastik, spor faaliyetlerini bu esaslar dahilinde sevk ve idare etmektir.

Madde 2 — Her kulüp aynı zamanda İctimaî terbiyeyi, cemiyet hayatı ile yurt sevgisini yükseltmeye çalışmayı vazife bilen bir terbiye müessesesidir.

Bunlar, Türk gençliğini müşterek bir vatan mefkûresi etrafında toplamak ve kendilerini sıhhatli, kuvvetli ve yurt müdafaasına kabiliyeti mükemmel bir hale getirmekle mükelleftir.

Madde 3 — Beden terbiyesi ve sporda disiplin birinci derecede aranılacak hususlardandır. Disiplin beden terbiyesi teşkilâtına müteallik bilûmum kanun, nizam ve talimatnamelere ve bunlara müsteniden verilecek emirler ve yapılacak tebliğlere mutlak riayet ve itaat etmektir.

Madde 4 — Kulüplerde içki ve beden terbiyesini alâkalandırmayan her türlü oyunlar yasaktır.

Madde 5 — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Teşkilâtı idare ve salâhiyet bakımından aşağıdaki dereceler silsilesine tâbidir:

A - İdarî dereceler :

- 1)Genel Direktörlük
- 2)Bölge Başkanlığı
- 3)Kaza beden terbiyesi teşkilâtı başkanlığı (kaymakam)
- 4)Nahiye beden terbiyesi teşkilâtı başkanlığı (Nahiye müdürü)
- 5)Köy beden terbiyesi teşkilâtı başkanlığı (Belediye Başkanı veya muhtar)
- 6)Kulüp ve grup başkanlığı

B - Teknik dereceler :

- 1)Federasyon heyetleri
- 2)Ajanlıklar
- 3)Kulüpler

Madde 6 — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü teşkilâtı dahilinde resmî ve şahsî bütün müracaatlar ve tek-

lifler ve itirazlar yukarıki maddede yazılı dereceler silsilesi yolile yapılır ve emirler ve kararlar bu suretle verilir. Üstünden şikâyet halinde ve fevkalâde vaziyetlerde bir derece daha üst makama müracaat caizdir. İtiraz ve müracaat verilmiş olan karar ve emrin icrasını tehir etmez.

Madde 7 — Beden Terbiyesi Teşkilâtı tarafından kurulmak veya Beden Terbiyesi Kanununa intibak etmek suretile bu teşkilâta dahil olan kulüp mensublarının klüp sahaları ve tesisatı içinde ve her türlü beden terbiyesi ve spor çalışmaları ve karşılaşmaları esnasında yapacakları disipline ve sportmenliğe mugayir hareketler, Ebeden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Merkez İstişare Heyetince, kanun ve nizamnameler ve beynelmilel teamüller dahilinde tanzim edilecek ceza talimatnamesine göre:

A) Fertler için ihtar, tevbihi, müsabakadan men'i.

B) Kulüpler için ihtar, müsabakadan men'i, Beden Terbiyesi Teşkilâtından ihraç ve kanunun 13 üncü maddesinin hükümleri dahilinde kulübün feshi gibi inzibatî muamelelerle cezalandırılır.

Mükellefiyet dahilinde bulunan azaların mükellefiyete icabet etmemekten mütevellit suçları, keza sporcuların gerek kulüp dahilinde ve gerek haricinde ve umumî ceza kanununu hükümleri dahilinde kasdî olarak işleyecekleri her türlü suçlar kanunî hükümler dahilinde takip edilir.

Madde 8 — Beden terbiyesi ve spor faaliyetinde yüksek derece alan ve Müsabaka Talimatnamesindeki şartlar dahilinde müsabakaları kazanan fert, takım ve kulüplere, deruhte ettikleri vazifeleri muvaffakiyetle başardığı sabit olan fahrî ve muvazzaf vazifedarlara, beynelmilel temas- lairda milletin şerefini yükseltici mahiyette derece ve muvaffakiyet kazanan müsabıklara, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Merkez İstişare Heyetince, beynelmilel teamül dahilinde tanzim edilecek mükâfat talimatnamesine göre (takdirname, rozet, plâket, madalya, kupa, vazo, hey-

.....1726.....

kel, şilt, büst, kemer, bayrak, flama) gibi, bir hatıra teşkil edecek, mükâfatlarla kulüp yardımı, ikramiye gibi aynı zamanda faide temin edecek mükâfatlar verilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Madde 9 — Gençler için kulüplere girmek ve boş zamanlarda beden terbiyesine devam etmek mecburidir. Bunlardan hangi yaştakilerin ne kadar müddetle ve hangi mevsimlerde beden terbiyesi mükellefiyeti altında bulunacakları ve ne gibi daire ve müesseselerde beden hareketlerinin tatbiki lâzım geleceği İcra Vekilleri Heyetince tayin ve bu hizmetin iyi bir halde icrası İstişare Heyeti kararla Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü tarafından tanzim ve temin olunur.

Madde 10 — Beden terbiyesi işleri kışlalarda Millî Müdafaa Vekâleti, ceza evlerinde Adliye Vekâleti, okullarda Maarif Vekâleti ve Maarif Vekâletine bağlı olmayan okul ve müesseselerde merbut oldukları vekâletler tarafından Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce tesbit edilecek esaslar dairesinde tanzim edecekleri programlar ve talimatnamelere göre tatbik ve takip edilir.

Madde 11 — Beden terbiyesi hareketleri mecburî ve ihtiyarî olarak ikiye ayrılır:

A - Mecburî hareketler :

- 1)Jimnastik (âletli, âletsiz, âlette, âlet ile).
- 2)Atletizm.
- 3)Hendbol, voleybol, basketbol, (bunlardan hiç olmazsa biri).
- 4)Yüzme.
- 5)İzcilik (yürüyüş ve arazi bilgisi ve yurt müdafaası talimleri) atıcılık.
- 6)Müsait iklimde dağcılık ve kayakçılık ve sahillerde denizcilik,

B - İhtiyarî hareketler :

- 1)Futbol.
- 2)Güreş ve Boks-
- 3)Bisiklet, Motosiklet.
- 4)Tenis.
- 5)Eskrim.
- 6)Yelken ve kürek.
- 7)Ağır aletli jimnastik.
- 8)Siklet kaldırma.
- 9)Burada isimleri zikredilmeyen diğer spor neveleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Merkez teşkilâtı ve vazifeleri**

Madde 12 — Genel Direktörlük, beden terbiyesi işlerini şevki idare ile mükellef resmî bir teşekküldür. Merkezi Ankara olup yurt içindeki bütün teşkilâtın mümessili ve milletlerarası beden terbiyesi ve spor temas ve münasebetlerinin merciidir.

Madde 13 — Ebeden Terbiyesi Genel Direktörlüğü, merkezde bir Genel Direktörle Genel Sekreterden ve kanunda yazılı muhtelif daire ve şubelerden teşekkül eder. Genel Direktörlüğün kanunî kadro ile muayyen mütehassıs memur ve müstahdemleri ve bir de istişare heyeti vardır.

Madde 14 — Beden Terbiyesi teşkilâtı milletlerarası faaliyet dahilinde tamamen amatör vasfını haizdir. Profesyonel mahiyette her türlü beden terbiyesi faaliyeti yapmak isteyen kurumlar ve cemiyetlerin Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden profesyonel lisansı almaları lâzımdır.

Madde 15 — Köy ve kasabalarda oranın örf ve âdetince eskidenberi carî olan usullerle yapılan pehlivan güreşi, cirît oyunu, at koşusu gibi mahallî ve yalnız Türk vatandaşların iştirâk ettiği sportif oyunlarda konulan hediye ve mükâfatlar amatörlük sıfatını ihlâl etmez.

.....1728.....

Madde 16 — Amatörlük vasfını haiz olanların ne gibi hareketlere iştirak ve ne gibi hareketlerden içtinap etmeleri icabedeceği ayrı bir talimatname ile tesbit edilir.

Madde 17 — Genel Direktörlüğün muvafakati olmadıkça hiç bir Bölge, Kulüp ve beden terbiyesi ve sporla iştigal eden her hangi bir teşekkül ecnebi takımlarile spor temasında bulunamaz.

Milletlerarası olimpiyad komitesile daimî münasebat- tım idamesi, olimpiyad oyunlarına iştirak tedbirlerinin alınması ve bu oyunların Türkiyede icrası kararlaştırıldığı halde icabeden tertibatın alınması hususunda mütalea beyan etmek vazifesile mükellef Millî Olimpiyad Komitesinin teşkili, amatör sporculuk ruhunun inkişafı esasları ve millî teşekküllerin ecnebi takımlarile ne yolda spor temasında bulunabilecekleri Genel Direktörlüğe bir talimatname ile tesbit olunur.

Madde 18 — Genel Direktör, beden terbiyesi işlerini sevk ve idare eden teşekküllerin âmiri olup bunların faaliyetlerinin kanun, nizam ve talimatlara uygunluğunu temin ile mükelleftir.

Madde 19 — Genel Direktör yurt içindeki bütün beden terbiyesi ve spor kulüp ve guruplarını ve teşkilâtın her kısmını teftiş eder ve ettirir.

Kanunun 22 nci maddesinde bahsedilen müesseseler bu hükümden müstesna olup yalnız tutlacak esasları tesbit etmek ve direktif verebilmek için beden terbiyesi tesisatını ve çalışma tarzını görmek hususunda alâkalı Vekâletler Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne icabeden hususlarda kolaylık gösterirler. Beden Terbiyesi Genel Direktörü bu mektep ve müesseselerde gördüklerini ve mütalâalarını ait olduğu Vekâletlere de bildirir.

Madde 20 — Teftiş işleri Beden Terbiyesi Teftiş Talimatnamesine göre Beden Terbiyesi Müfettişlerine yaptırıldığı gibi teknik olmayan hususları, merkezden Beden Terbiyesi Müfettişi izamını istilzam etmeyecek hallerde,

Genel Direktörlüğün ilgili Vekâlete vukubulan teklifi üzerine o Vekâletin memur edeceği müfettiş veya mahallince tayin edilecek bir zat marifetile keyfiyet teftiş ve tahkik ettirilebilir.

Madde 21 — Vekâletler Beden Terbiyesi Direktörlüklerinin vazifeleri :

A)Vekâletlerine bağlı daire, mektep, müessese, fabrika, imalâthanelerde yapılacak beden terbiyesi teşekküllerinin (kulüplerin) meydana getirilmesini temin etmek, mesaisinin umumî esaslarını ve programlarını Genel Direktörlükçe verilen talimat dairesinde tesbit etmek, buralardaki faaliyetleri takip ederek verimli olmalarını temin edecek esbabı hazırlamak ev teklif etmek ve bu faaliyetleri teftiş etmek;

B)Vekâlete bağlı müessesseler arasındaki spor temaslarını tanzim etmek, talimatlarını hazırlamak;

C)Ayrı Vekâletler arasındaki temasları ve karşılaşmaları, âlakadar Vekâlet Beden Terbiyesi Direktörleri ile temas ederek tanzim etmek, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü teşkilâtı ile olan temasları tanzim etmek;

Ç) Bütçeye konulacak tahsisatı teklif ve tahsisatın sarfına nezaret etmek;

D)Vekâletlerce beden terbiyesi hakkında tanzim edilecek talimatnameleri, usulüne tevfikân, hazırlamak ve bu talimatnamelerin bir suretini Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne göndermek;

E)Vekâletlere bağlı okul ve müesseselerin beden terbiyesi mesaisi verimini gösteren istatistik cedvellerini, talimatnamesine göre, hazırlamak ve bunların bir suretini Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne göndermek ve Genel Direktörlükçe zaman zaman istenilecek olan istatistiğe aut malûmatı vermek;

F)İcabında Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü merkez istişare heyetinde Vekâleti temsil etmekten ibarettir.

.....1730.....

Madde 22 — Vekâletler müesseselerinin kendi aralarında ve Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü kulüpleri ile yapılacak temaslarda teknik hususât için Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce neşredilecek talimatlar esas tutulur.

Madde 23 — Merkez İstişare Heyeti, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün reisliği altında memlekette beden terbiyesi ve spor bilgisi ve ihtisası ile tanınmış olanlar arasından Başvekil tarafından seçilecek beş zat ile Maarif, Millî Mûdafaa ve Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekâletlerinden intihap olunacak birer mümessilden tereküp eder. Kendilerini alâkalandıran işlerin müzakeresinde ilgili diğer vekâletlerden de, rey sahibi olmak üzere, birer mümessil bulundurulur.

Madde 24 — Merkez İstişare Heyeti en az ayda bir defa ve icabında reisin daveti üzerine daha fazla içtima eder. Reis, heyetin ruznamesini ihzar, mesaisini tanzim eyler ve müzakereyi idare eder.

Madde 25 — Merkez İstişare Heyeti kararları hususî bir deftere yazılıp heyetçe imza edilir.

Madde 26 — Genel sekreter reye iştirâk etmemek üzere içtimalarda hazır bulunarak müzakere zabıtlarını ve yazı işlerini tanzim eder.

Madde 27 — Merkez İstişare Heyeti, kanunda yazılı hususlardan başka : kabul etmiş olduğu yıllık çalışma programının lâyıkile tatbik edilip edilmediğini tetkik ederek tatbik edilmeyen cihetlerin sebeplerini araştırmak ve tadile lüzum görüldüğü takdirde icabına tevessül etmek vazifesile de mükelleftir.

Madde 28 — İstişare Heyetinde müzakereye başlanabilmek için azadan altı kişinin bulunması lâzımdır.

Bunlardan ikisinin munttehap azadan diğer ikisinin vekâlet daimî mümessillerinden olması ve müzakere edilen hususları ilgilendiren vekâlet mümessilinin de hazır bulunması şarttır. Kararlar bu mevcudn ekseriyetile ittihaz olunur. Reylerde müsavat halinde reisin bulunduğu

.....1731.....

tıraf tercih olunur. Genel Direktörün gaybubetinde heyet aralarından birisini reis vekili intihab eder.

Madde 29 — Mazeretli olmaksızın senede üç içtimada r.azır bulunamayan aza müstaî sayılır. Mazeretin takdiri heyete aittir.

Madde 30 — Kararlar işarî reyle ittihaz edilir. Azadan illisi istediği takdirde gizli reye müracaat olunur.

Madde 31 — İstışare Heyeti âzaları Beden Terbiyesi Teşkilâtında aylıklı memuriyet alamazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Vilâyetler teşkilâtı ve vazifeleri

Madde 32 — Her vilâyet, bir beden terbiyesi bölgesidir. Valiler bölgelerin başkamdır. Beden terbiyesi ve spor işlerinin kanun, nizamname, talimatlar dahilinde Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün vereceği esaslar ve programlara göre yürütölmesinden vilâyetlerde valiler, kazalarda kaymakamlar, nahielerde nahiye müdürleri, belediye teşkilâtı olan köylerde belediye reisleri ve diğer köylerde muhtarlar mes’uldür.

Madde 33 — Bölgelerde birer beden terbiyesi idare heyeti bulunur. Bu heyet, valinin başkanlığı altında olup bölge beden terbiyesi direktörü ile lüzumu kadar ajan, mîemrdan tereküp eder. Ajanlar bu vazifeyi fahrî olarak yapacaklar arasından valinin intihabı ve Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün tasdiki ile tayin olunur. Bunlara, ancak vilâyet istışare heyeti kararile, zarurî masraflarına karşılık olmak üzere, bölge bütçesinden münasip miktarda senelik tazminat verilir. Bölge beden terbiyesi direktörlüğü teşkiline lüzum görölmiyen veyahut lüzum göröldüğü halde muamelesi ikmal edilmiyen vilâyetlerde 60 mcı madde mucibince muamele yapılır.

Madde 34 — Vilâyetlerin, Beden Terbiyesi Kanununun 19 uncu maddesi hükümlerine göre tanzim edilen

bütçesi vilâyet istişare heyetlerince kabulden sonra Genel Direktörlüğün tasdikine iktiran ettirilerek tatbik edilir. Bu bütçenin hesaplan teşkilât kadrolarında ayrıca hesap memuru bulunmayan bölgelerde valilerce, kanunun esasları dairesinde ve Beden Terbiyesi Muhasebe Talimatnamesine göre ayrı olarak hususî idare muhasebesine tutturulur.

Madde 35 — Vilâyet hududu dahilinde gerek bölge bütçesinden yaptırılan ve gerekse Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce inâş ettirilip bölgeye devredilen tesislerin en iyi bir şekilde idare ve işletilmesi valilerce temin olunur.

Madde 36 — Kulüplere lüzumu olan beden terbiyesi ve spor öğretmenleri ve hekimler Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce enstitü vje kurslarla temin edilinceye kadar valiler tarafından ,aslî vazifelerine hâlel gelmemek üzere, beden terbiyesi mükellefiyetine tâbi olan memurlar ve serbest meslek sahipleri vasıtasile temin olunur. Sağlık noktasından temini gerekli işler şunlardır :

a)Sağlık durumları bakımından beden terbiyesi mükellefiyetinden istisnası icabedenleri tesbit etmek;

b)Mükelleflerin yaşlarına ve yaptıkları sporun nev'ine göre devre muayenelerini yapmak;

c)Her türlü çalışma ve müsabakalarda sıhhi tedbirleri almak;

ç) Tesisleri sıhhi bakımdan kontrol etmek.

Madde 37 — Vilâyet istişare heyeti valilerin riyasetinde bölge beden terbiyesi direktörü, vilâyet maarif müdürü, mahallî askerî komutanı veya tevkil edeceği zat, sıhhat müdürü, umumî meclisçe her yıl içinde seçilecek bir daimî encümen azası, belediye reisi ve merkezdeki lise veya ortaoklu beden terbiyesi öğretmeni ve vilâyet merkezinde beden terbiyesinde ve sporda bilgisi ve ihtisasları ile tanınmış vali tarafından seçilecek 2- 4 zattan tereküp eder- Su sporlarının yapılabileceği bölgelerde müte-

hassıslardan birinin bu işlerde ihtisası olanlardan intihabı tercih edilir.

Madde 38 — İstişare heyeti azası, heyetçe kararlaştırılan işlerin kendi memuriyet daireleri dahilinde/e tatbiina yardım ve bunu temin ederler.

Madde 39 — Vilâyet istişare heyetinin vazifeleri:

1)Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce kanun, nizamname ve talimatnameler dahilinde verilecek esaslara göre bölge başkanlığı tarafından hazırlattırılacak yıllık çalışma programını tetkik ederek icabına göre aynen ve-ya tadilen tasdik etmek;

2)Bölge başkanlığınca ihzar edilerek Genel Direktörlüğün tasdikma gönderilecek bütçeyi tetkik ve tesbit etmek;

3)Genel Direktörlüğün tasdikma gönderilmek üzere fasıllar arasında yapılacak münakale tekliflerini tetkik ile kabul veya red kararma bağlamak;

4)Bölge beden terbiyesi ve spor faaliyeti için gerekli olan gelir kaynaklarını çoğaltacak tedbirleri almak;

5)Bölge Beden Terbiyesi spor faaliyetini kolaylaştırmak için lüzumlu gördüğü yardımcı komiteleri teşkil ve bunların vazife ve salâhiyetlerini tespit etmek;

6)Bölge bütçesi dahilinde olmak üzere bölge namına yapılacak mukaveleleri inceleyerek mütaleasını bildirmek;

7)Bölge bütçesi dahilinde yapılacak bölge kadrosunu tetkik ve tesbit etmek;

8)Vali tarafından havale edilecek işler hakkında mütalâa beyan etmekten ibarettir.

Madde 40 — Vilâyet Beden Terbiyesi Direktörlüklerinin, ajanlarının ve memurlarının vazifeleri Genel Direktörlükçe tanzim (edilecek bir talimatname ile tesbit olunur.

Madde 41 — Kaza istişare heyeti, kaymakamın reisliği altında maarif memuru, askerlik şubesi reisi, Beledi-

.....1734.....

ye reisi, Hükümet doktoru, okul beden terbiyesi öğretmeni ve kazada beden terbiyesi ve spor bilgisi ve ihtisası ile tanınmış, kaymakam tarafından seçilecek, ibr zattan tereküp eder.

Madde 42 — Kaza istişare heyetinin vazifeleri:

1)Bölge Başkanlığından tebliğ olunacak esaslara göre kaymakamlıkça hazırlanacak yıllık çalışma programını tetkik ederek, icabına göre, aynen veya tâdilen tasdik etmek;

2)Bölge Başkanlığınca hazırlanacak yıllık bölge bütçesine ve çalışma programlarına müteallik olan ve kazayı ilgilendiren her türlü malûmatı toplamak;

3)Bölge bütçesinin kazayı ilgilendiren kısımlarında luzurnlu görülecek tâdil ve münakale tekliflerini tetkik ve tesbit etmek;

4)Kaza dahilindeki beden terbiyesi ve spor faaliyetinin gelişmesi için gerekli tedbirleri almak (gelir kaynakları aramak ve bunları arttırmak, yardımcı komiteler teşkil eylemek ve bunların vazife vie salâhiyetlerini tesbit etmek);

5)Kaymakam tarafından havale edilecek işler hakkında mütâlâa beyan etmekten ibarettir.

Madde 43 — Nahiye istişare heyeti nahiye müdürünün reisliği altında belediye reisi, yoksa merkez muhtarı, nahiye merkez okul baş öğretmeni ve kaymakamın seçeceği beden terbiyesinde ve sporda bilgili ve ilgili iki zattan tereküp eder.

Madde 44 — Nahiye istişare heyetinin vazifeleri :

1)Dereceler silsilesile tebliğ olunan esaslara göre na hiye müdürlüğü tarafından hazırlanacak yıllık çalışma programını tetkik ederek icabına göre aynen veya tâdilen tasdik etmek;

2)Nahiye dahilindeki beden terbiyesi ve spor faaliyetinin gelişmesi için gerekli tedbirleri almak (gelir kaynakları aramak ve bunları bulmak);

3)Nahiye müdürü tarafından havale edilecek işler hıkkında mütalâa beyan etmek» ten ibarettir.

Madde 45 — Köy belediye reisi veya muhtarlarının beden terbiyesi ve spor işlerinde vazifeleri şunlardır:

- 1)Verilecek talimatlara göre köy kulüp ve gurupların kurmak;
- 2)Maarif müdürlerinin müsaadesi alınarak köy gurubuna göre öğretmen veya eğitmen, bunlar da yoksa köyde askerlik etmiş ve askerliği iyi öğrenmiş birisini baş yapmak;
- 3)Köy civarında köy spor alanları talimatına göre bir spor alanı meydana getirmek;
- 4)Köy gençlerine atıcılığı öğretmek için köy civarında bir atış yeri seçmek ve tanzim etmek;
- 5)Köy bütçesine konulacak beden terbiyesi tahsisatını mahalline sarf etmek;

6)Köy gurubunun çalışmasını daima göz altında tutmak, çalışma zamanlarında çaişmaktan kaçanları buldurmak ve talimatına göre cezalandırmak, beden terbiyesi çalışmalarını arttırmak için gelir yolları aramak (pehlivan güreşleri, at yarışları, cirit oyunları, koşu müsabakaları . . . gibi toplantılar tertip etmek suretile).

Madde 46 — Kanunun 17 nci maddesile köy ihtiyar meclisine verilmiş olan istişare heyeti vazife,elri şunlardır:

- 1)Köy bütçesine beden terbiyesi için konan paranın verilecek emirlere göre sarf yerini tesbit etmek ve bu paranın yerine sarf edilip edilmediğini anlamak;
- 2)Köyde beden terbiyesi çalışmasında faydası dokunacak olanları bu işle ilgilendirerek bu çalışmada fiilî yardımlarını temin etmek;
- 3)Köy gençlerinin güçlü, kuvvetli, gürbüz, çevik yetişmelerini temin edecek çareler aramak;
- 4)Beden terbiyesi alanlarını ihzar, tanzim etmek ve

.....1736.....

ikmalini temin edecek, malzemesini içoğaltacak tedbirler aramak, buna yetecek kadar gelir yollarını bulmak;

5)Selâhiyet haricinde olan işler için üst makama teklif yapmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Vilâyet, kaza ve nahiye istişare heyetleri ve âzaları hakkında müşterek hükümler

Madde 47 — İstişare heyeti âzasından her biri, idareye müdahale mahiyeti almamak üzere, bulundukları muhallerdeki beden terbiyesi ve spor işleriyle alâkalı olarak tekâmül esbabını hazırlamak için beden terbiyesi teşkilât ve kuramlarında tetkikat yapmak ve her hangi bir suretle vakıf olacakları idari ve teknik noksanları ve bunların islâhı için alınmasını lüzumlu gördükleri tedbirleri mensup oldukları heyet başkanlarına bildirmekle mükelleftirler.

Madde 48 — İstişare heyetleri, başkanların daveti üzerine, en az ayda bir defa içtima ederler.

Madde 49 — İstişare heyetlerinin bir iş hakkında müzakere açmaları ve karar almaları için mürettep âzanın yarısından fazlasının hazır bulunması şarttır. Kararlar mevcudun ekseriyetile verilir.

Madd/2 50 — İstişare heyetleri âzası beden terbiyesi işlerinde bir vazife de alabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

Kulüplr, guruplar, idare ve intibak

Madde 51 — İcra Vekilleri Heyeti kararile tesbit edilecek esaslar dairesinde beden {terbiyesi mükellefiyetine tâbi olan her genç bu faaliyeti gerek şahsına ve gerek yurda faydalı olacak şekilde ve sıhhî bir tarzda muntazaman yapmak ve bu hususta lâzım gelen nazârî bilgileri de ka-

zanmak için ikamet ettiği semt kulübüne girmeye mecburdur- Kanunun 22 nci maddesinde yazılı kışla, okul ve müesseselerde bulunanlarla kanunun 4 üncü maddesi mucibince beden terbiyesi mecburiyetine tâbi tutulmayan daire ve müesseseler mensupları ve nizamnamenin 68 inci maddesindeki kayda göre mükellefiyetini ifade edecek olanlarla ihtiyarî âza bu kayıttan müstesnadır.

Madde 52 — Mecburî beden terbiyesi için tesbit edilen mükellefiyet yaşlarına dahil yurddaş mevcudu 50 den yukarı olan köy, kasaba ve şehirlerde kurulacak teşekkül- lre kulüp, 50 den az olan yerlerde kurulacak teşekküllere gurup denilir. Bunlar mahallin isimlerine izafetle gençlik kulüp veya gurubu adını alırlar.

Madde 53 — Mecburî beden terbiyesine tâbi yurddaş sayısı 500 den fazla olan kasaba ve şehirlerde her kulübe 500 den fazla 200 den noksan düşmemek şartie kasaba ve şehir kulüpleri tesis olunur.

Birden fazla kulüp olan şehir ve kasabalarda bu kulüpler kasanın nüfus kesafetine ve İdarî taksimatına ve tercihan semt esasına göre tevzi olunurlar.

Madde 54 — Kulüpler kendi mensuplarını yaşları ve yaptırılacak hareketlere tahammül dereceleri itibarile lüzumu kadar bölümlere ayırırlar. Her gurup idare ve toplu hareket bakımından ordu talimatnameleri esası dahilinde kısım, manga, takım, bölük teşkiline tâbi tutulur.

Madde 55 — Gençlik kulübü kurulmuş olan müesseselerde çalışan ve mükellefiyet hadleri dahilinde bulunan bütün erkek ve kadın işçiler sıhhî durumlarının ve iş nevelerinin icabına göre kendilerine gösterilecek beden harekâtını yapmakla mükelleftirler. Bunlardan mecburî mükellefiyet dahilinde 'bulunanların ayrıca mükellefiyetlerini yapmak için ikamet ettikleri mmtakalardaki kulüplere yazılmaları icabetmez.

Madde 56 — Köy kulüp ve gurupları, imkân hasıl oldukça, öncie müteaddit öğretmenli ilk okul bulunan köy-

.....1738.....

lerde; sonra tek öğretmenli okul bulunan köylerde, daha sonra da eğitimci veya bu işi görmeğe kabiliyetli adamlar bulunan köylerde teşkil edilir. Bu guruplara okul öğretmenleri arasından nahiye müdürlerinin seçeceği bir öğretmen Maarif Müdürlerinin muvafakati ile başkanlık eder.

Tek öğretmenli köylerde bu öğretmen aynı zamanda köy gurubunun tabii başkamdır. Buna köy muhtarı tarafından köyde kabiliyetli ve hevesli olanlardan bir de yardımcı verilir. Bunlardan bölge beden terbiyesi başkanlığınca, muvaffak oldukları görülenlere vilâyetlerce, her sene kanunun 19 uncu maddesinde tasrih edilen yüzde yirmidien, vilâyet istişare heyetinin tayin edeceği miktarda para mükâfatı verilir.

Madde 58 — Kazalar dahilinde bütün kulüp ve guruprüne bağlıdır. Bu gurupların beden harekâtı ve spor işlerini, nahiye müdürünün mesuliyeti altında olmak üzere, vazifesi müsait olan ve nahiye istişare heyetince seçilip nahiye müdürlüğünce tayin edilecek olan tercihan nahiye'deki okul öğretmenlerinden biri veya bir yedek subay, nahiye beden terbiyesi, yarbaşkam sıfatile, yürütür. Köy gurupları bir araya gelince heyeti umumiyesi bu yarbaşkan tarafından idare edilir.

Madde 58 — Kazalar dahilinde bütünkulüp ve gurupların beden terbiyesi ve spor işleri kaza kaymakamlarının mesuliyeti altında idare olunur. Bu işlere istişare heyetinin mütaleası alarak kaymakamın tayin edeceği orta o- kul beden terbiyesi öğretmeni veya beden terbiyesine ve spora hevesli bir yedek veya emekli subay veya beden terbiyesi ve sporla ilgili serbest meslek sahibi bir zat, kaza beden terbiyesi yarbaşkam sıfatile, iştigal eder ve kaza beden terbiyesi ve spor birlikleri bir araya geldiği zaman bu zat heyeti umumiyesine kumanda eder. Bu yarbaşka- ına ayrıca kaymakamlıkça bir yardımcı da verilir.

Madde 59 — Vilâyetler dahilinde beden terbiyesi ve spor faaliyetleri valilerin idare ve mesuliyeti altında ola-

144 Bölge Beden Terbiyesi Direktörleri tarafından tedvir edilir. Vilâyet Beden Terbiyesi Direktörlüğü kadrosu ihtidaca göre bölge başkanlığınca tesbit ve teklif edilir. Bu kadrodan ücreti vilâyet varidatından verilecek olan kısım Genel Direktörlükçe tetkik ve ihtiyaca göre aynen veya tâcilen tasdik olunur.

Ayrıca tahsisatı Genel Direktörlük bütçesinden verilmesi lâzım gelenler, Genel Direktörlük teşkilât kadrosuna i'hal olunur.

Madde 60 — Bölge Beden Terbiyesi Direktörlüğü teşkiline lüzum görüldüğü halde muamelesi ikmâl edilmeyen vilâyetlerde bu vazife istişare heyetinin mütaaleası alarak valinin tayin edeceği bir asbaşkan tarafından görülür. Ve bu zat lüzumu halinde vilâyet beden terbiyesi ve spor birlikleri bir araya geldiği zaman heyeti umumiyesine fîien âmirlik eder.

Asbaşkan emrine vali tarafından beden terbiyesi ve sporla ilgili fahrî bir yardımcı ve ücretleri bölge bütçesinden tesviye edilmek üzere lüzumu kadar memur ve müstahdem verilir. Ve tecrübeli sporcuların da ayrıca fahrî yardımları temin edilir. Vilâyet asbaşkanına ve yardımcısına, vilâyet bütçesi göz önünde bulundurularak vilâyet istişare heyetince tâyin edilecek miktarda tazminat veya ikramiye verilir.

Madde 61 — Tek kulüp bulunan kasabalardaki halkevlerinin spor kolu başkanı kulüp başkanlığına tercihan intihap olunur.

Madde 62 — Beden terbiyesi mükellefiyeti çağında bulunan halkevleri üyeleri beden terbiyesi mükellefiyetlerini kulüplerde yapacaklardır. Kulübün program saatleri haricinde halkevlerinin beden terbiyesi ve spor çalışmalarına da iştirâk edebilirler.

Madde 63 — Halkevi ve kulüp bulunan yerlerde, halkevi başkanları ile kulüp başkanlarının anlaşmaları ile bu

.....1740.....

müesseseler yekdiğerinin saha, vesait, muallim ve mütehassıslarından istifade ederler. Halkevlerinin yaptıracakları beden terbiyesi hareketleri Cümhuriyet Halk Partisi ile Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün müştereken hazırlayacakları bir talimatla tesbit edilir. Teferruat programları, mahallî istişare heyetlerinin de mütalâası alınarak mahallî halkevi ve Bölge Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün müştereken hazırlayacakları bir talimatla tesbit edilir. Teferruat programları, mahallî istişare heyetlerinin de mütalâası alınarak mahallî halkevi ve Bölge Beden Terbiyesi Başkanlarmca birlikte tertip edilir.

Madde 64 — Her kulüp ve gurup mükellef mensuplarını mecburî beden hareketlerine istisnasız iştirâk ettirecektir. Mecburî olmayan beden hareketlerde spor nevilerine vücut kabiliyeti, muayene ile tesbit edilerek, elverişli görülenlerin hevesli bulunduğu beden hareketlerini ve sporu yapmasına müsaade edilir. Vücut kabiliyeti mecburî ve ihtiyarî her hangi bir beden hareketile meşgul olacak kadar gelişmemiş olanların ve sıhhî vaziyeti buna müsait olmadığı doktor muayenesile anlaşılmış bulunanların her istediğı oyunla ve hareketle meşgul olmasına müsaade edilmez. Aksi halde husule gelerek ârizadan kulüp idareleri mesul olur.

Madde 65 — Halen Cemiyetler Kanununa göre teşekkül edip gerek evvelce spor kurumuna bağlanmamış ve gerekse federe olmamış olan beden terbiyesi, jimnastik ve spor kulüpleri ve cemiyetleri Beden Terbiyesi Kanunu hükümlerine intibak ettikleri takdirde beden terbiyesi teşkilâtına dahil addedilirler.

Madde 66 — Kulüplerin Beden Terbiyesi Kanunu hükümlerine intibakı şu suretle olur:

A)Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünü merci ve âmir olarak tanıır ve buradan verilecek emirleri tatbik eder.

B)Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce tesbit edilecek kulüp dahilî nizamname esaslarını kabul eder.

C)Yukarıdaki iki fıkrayı kabul ettiğini, kongre kara-

riJe ve kulüp idare heyeti tarafından verilecek bir beyanume ile, bu nizamnamenin neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında vilâyet vasıtasile iBeden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne bildirir ve Beden Terbiyesi Direktöriüğünce de aşağıdaki madde hükmüne göre tescili yapılır.

Madde 67— Kanuna intibak etmek istediğini bildiren kulüplerin esas teşekküllerinden beklenen işi tahakkuk etürecek vasıf ve vasıtalarla mâlik olup olmadıkları hakkında valilerce tahkikat yapılır. Neticede matlup şartları haiz olduğu anlaşılanların Geniel Direktörlükçe tescilleri yapılarak faaliyetlerinin devamına müsaade olunur. Bu bakımdan resen mevcudiyetini muhafaza edemeyecek bir kaı kulübün, birleşerek matlup şartları ihraz ettikleri tak- diide bir kulüp halinde çalışmalarına da müsaade olunur. İniibakı kabul veya müracaat etmeyenlerle tahkikat neticesinde yukarki şartları cami olmadığı ve noksanları ikmâl edemeyecekleri anlaşılanlar resmî ve temsilî her türlü müsabakalara iştirâkten ve kanunun gösterdiği menfaatlardan istifade edemezler. Bununla beraber bu kulüpler de teknik bakımdan Beden Terbiyesi Genel Direktörlü-ğünün kontroluna tâbidirler.

Madde 68 — Yelken, kürek, motor sporu, tenis, dağcılık. kış sporları, .avcılık, atıcılık, okçuluk, güreş gibi faaliyetlere müsaade edilen hususî karakterde memlekette taammüm etmiş veya edecek sporların yalnız bir veya bir kaçı ile iştigal eden ihtisas spor kulüpleri de mükellef âza için mecburî olan beden hareketlerini faaliyet programlarına koyarak Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün kontrolü altında tatbik edeceklerdir. Aksi takdirde bu hareketler mükfelleflere civarlarındaki kulüplerde yaptırılır.

Madde 69 — Kulüp idare heyetleri kulüp talimatnamesine göre seçilir. Kulüp idaresinde nizamname ve talimatnamelere aykırı hareketler görüldüğü, spor faaliyetinin müspet bir netice vermediği ve maksattan inhirafı tazammun ettiren diğer her hangi bir hareket veya idaresizlik bulunduğu takdirde Genel Direktörlükçe tahkikat 'neti-

cesinde hasıl olacak kanaat üzerine veya valilerce Genel Direktörlüğe mucip sebeblerle yapılacak teklif üzerine Genel Direktör kulüp idare heyetini değiştirir. Bu halde ya kulübün kongresi içtima davet edilerek yleni idare heyeti seçimi istenir. Ve bu kongrede bölge başkanı tarafından bir mümessil bulundurulur; veyahut, icabı halinde, mutat kongreye kadar vazifeli olacak bir muvakkat idare heyeti kulüp azalan arasından veya hariçten Genel Direktör tarafından tayin edilir.

Madde 70 — Kulüplerin dahilî hizmetleri ve çalışmaları ayrı bir talimatname ile tesbit edilir-

Madde 71 — Köylerinde teşkilât yapılacak olan köy muhtarları her sene kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren on beş gün zarfında beden terbiyesi mükellefiyetine çağırılan gençlerin adlarını gösterir bir listeyi köyün gurup v'eya kulübü başkanma verir ve mükelleflerin kendilerine ve velilerine de tebligat yapar. Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün tesbit ve tebliğ edeceği günde bu gençler köyün alanında toplanır, muhtar tarafından yoklamaları yapılarak liste ile kulüp veya gurubu başkanına tanıtılır. Bunlar da o günden itibaren emrine giren gençleri kütüğe kaydeder ve bedenî faaliyet Genel Direktörlükçe verilecek esaslar dahilinde başlar ve devam eder.

Madde 72 — Köy kulüp veya gurupları başkanları mükellefleri muayene eder. Bunlardan vücudu bedenî harekâta müsait olmayacak derecede sakat ve zayıf ve hastalıklı olanların veya bu iddiada bulunanların isimlerini üst makam vasıtasile bölge başkanlığına bildiririn Bölge başkanları bu gibilerin tıbbî muayenelerini temin eder. Bu muayene kadar bu ârizalı gençler, beden terbiyesi faaliyetinden istisna edilirler. Muayene neticesi gurup başkanının tutacağı gurup kütük defterine geçirilir.

Madde 73 — Vilâyet, kaza ve nahiye merkezlerinde vali, kaymakam ve nahiye müdürleri, ordu ve okul dışında mecburî mükellefiyet çağında bulunan gençleri Genel Direktörlükçe tebliğ edilecek tarihte toplantı yerlerinde

bulundurmakla mükelleftirler. Bu toplantının (listelerinin tanzimi, ilk tesis edilecek kulüpler idare heyetlerinin seçilmesi, kulüpler mmtakalarımın ayrılması gibi) hazırlık işleri ve tatbik şekilleri teferruatı, mahallî istişare heyetlerinin mütalaası alınarak kararlaştırılır. Ve mahallî şartlar dahilinde mevcut İdarî ve inzibatî teşkilâtla millî irfan müesseselerinden de istifade etmek suretile tatbiki temin edilir.

Madde 74 — İlk teşkil günü bir tören yapılır, bu törende mahallin en büyük mülkî âmiri, istişare heyeti, münasip davetlilerle halktan arzu edenler hazır bulunur. Ayrıca beden terbiyesi ve spor eğlenceleri tertip edilerek gençlerin hevesleri arttırılır.

Madde 75 — Her sene 19 mayıs gençlik ve spor bayramında her yerde gençlere and içme töreni yaptırılır. Bu tören münasebetile jimnastik ve spor şenlikleri de yapılır. Bu merasimin tafsilâtı Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün Maarif Vekâletile müştereken yapacakları ayrı bir talimatname ile tesbit edilir.

Madde 76 — Beden terbiyesi mükellefleri toplu yürü- vüşlerle umumî toplantılarda bir örnek kıyafette bulunurlar. Fakir olanların kıyafetleri Beden Terbiyesi bölge başkanlıklarınca temin edilir. Bu kıyafetin örneği Genel Direktörlükçe tesbit edilerek İcra Vekilleri Heyetinin tasvibine arz edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Malzeme ve tesisler

Madde 77 — Her kulüp ve gurup kendi ihtiyacı olan tesis ve malzemeden basit ve kolaylıkla başarılacak olanlarını veya bunların bazı kısımlarını tesbit edilen beden harekâtı ve spor mesaisi zamanlarında elbirliği ile kendileri meydana getirirler. Bu mesai kulüp ve guruplarca

.....1744.....

mecburî beden harekâtile telif edilmelidir ve gençlerin beden harekâtı meyamndaki iş çalışmaları bilhassa teşvik edilir.

Madde 78 — Kulüplerce meydana getirilemeyen tesisler ve malzeme bütçe dahilinden tahsis edilecek para ile Bedfen Terbiyesi Genel Direktörlüğünün direktif ve talimatı dahilinde bölgelerce meydana getirilir. Vilâyet ve belediye mühendis ve teknik teşkilâtı bu mesaiye yardım etmekle vazifelidirler.

Madde 79 — Bölgelerin gerek bölge varidatı ile ve gerek hususî teşebbüslerle yapılacak umuma mahsus bütün spor saha ve tesislerinin plânları Genel Direktörlüğün tasdikmdan geçirilir. İstanbul, İzmir gibi Genel Direktörlükçe tayin ve tesbit edilecek hususî vaziyeti haiz büyük şehirlerde yapılacak ve masrafı (300.000) liradan fazlaya çıkacak olan beden terbiyesi ve spor tesislerinin plân işleri müsabaka suretile yaptırılır. Bu müsabakaya esas olacak program, şartname gibi hususâtı, alâkalı bölgenin belediye ve vilâyet fen heyetlerinden, bölge beden terbiyesi işûsare heyetinden ve Genel Direktörlük mimarı ile yine Oenel Direktörlüğün tayin edeceği mütehassıs iki zattan mürekkep bir komisyon bilmüzakere tayin ve tesbit ederler.

Madde 80 — Memur ve işçi sayısı 500 den fazla olan müessese, fabrika, ticaret evleri vesair kurumlar kanunun 21 inci maddesi mucibince beden terbiyesi faal yeti için icabeden jimnastik salonu, spor alanı, yüzme havuzu veya saha gibi tesisleri Genel Direktörlükten ala çatları plân ve esaslara göre yapmağa ve mütehassıs beden terbiyesi öğretmenleri veya antrenörleri tutmağa mecburcılar.

Madde 81 — İçinde beden terbiyesi ve spor hareketleri yapılan her türlü .açık sahalarla kapalı salonlardı ve yüzme yerlerince Genel Direktörlükçe tesbit edilecek esaslar dahilinde sıhhî ve fennî tertibat alınması mecbiridir.

Bu tertibatı alamayan tesisler, tertibat almıya kadar faaliyetten menedilirler.

Kanunun 22 nci maddesinde yazılı resmî tesislerde bu keyfiyet vekâletlerince temin edilir.

Madde 82 — Hakikî ve hükmî şahıslara ait gerek resmî ve gerek hususî her nevi beden terbiyesi ve spor tesislerinden kanunî muafiyetten istifade edenler, kanaat verici bir şekilde başka bir tarafa muhassas olmadığı takdirde en az üç gün evvel haber verilmek suretile Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün ve bölge başkanlarının tertip edeceği müsabakaların yapılması için emre amade bulundurulur. Yalnız okul ve askerî tesisler bu hükümden müstesnadır.

Madde 83 — Resmî müsabakalar hasılatının taksimi sureti Merkez İstişare Heyetince tanzim ve İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edilecek bir talimatname ile tesbit olunur.

Madde 84 — 3530 numaralı Beden Terbiyesi Kanununun 18 ve 26 ncı maddeleri mucibince hazırlanmış ve Devlet Şûrasmca görülmüş olan bu nizamname hükümleri Resmî Gazetede basıldığı günün ertesiinden itibaren yürümeğe başlar

Madde 85 — Bu nizamname hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

Kanun No.	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Resmî Gazete	
				Sahife	Sayı
3512	Cemiyetler Kanunu	3	19	1575	3959
3530	Beden Terbiyesi Kanunu	3	19	1656	3961

Kararname No: 2/13258

3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununun 4 üncü ve nizamnamesinin 9 uncu maddelerinde yazılı hususları temin

.....1746.....

maksadile hazırlanarak Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün 23/2/1940 tarih ve 1448/281 sayılı tezkeresiyle teklif olunan ilişik esasların kabulü; İcra Vekilleri Heyetince 3/4/1940 tarihinde kararlaştırılmıştır.

3/4/1940

1— Orta mektep başlangıç yaşı olan 12 - dahil - yaşından itibaren askerlik mükellefiyeti nihayeti olan 45 - dahil - yaşma kadar her erkek yurttaş ve 12 - dahil - yaşından 30 - dahil - yaşma kadar her kız ve kadın yurttaş Beden Terbiyesi ve spor mükellefiyetine dahildir.

Bunlardan hangi mahalde, hangi yaşta ve ne gibi vasıf ve şartlara sahip olanların kısmen veya tamamen bu mükellefiyeti ifa için kulüplere girmeğe davet edilecekleri ilân olunur.

2— Resmî ve hususî daireler imkân mevcut oldukça kendi mensuplarının beden faaliyeti yapmasını temin edecek tedbirleri hazırlayacaklardır.

3— Her mükellef haftanın yedi gününde en az 4 saatlik beden faaliyeti yapar. Kulüp ve gurup idareleri bu faaliyetleri mükelleflerin şahsî ve hususî vaziyetlerini ve mahallî iklim şartlarını göz önünde bulundurarak onların heveslerini arttıracak şekilde tanzim ederler. Çift, çapa, orak, harman ve emsali işleri bilfiil yapanlar o işin devamı müddetince izinli sayılırlar.

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Resmi Gazete		
			Cild	Sahife	Sayı
3530	Beden Terbiyesi Kanunu	3	19	1650	3961
2/13238	Beden Terbiyesi Nizamnamesi	3	21	—	4484

Kararnameler

Kararname No : 2/13142

Devletin haricî siyasetine mugayir yazılar yazan İstanbulda. «Türkische Post» Gazetesinin muvakkaten kapatılması Dahiliye Vekilliğinin 26/3/1940 tarih ve 2157 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine Matbuat Kanununun 50 nci maddesine tevfi kan îcra Vekilleri Heyetince 27/3/1940 tarihinde kabul olunmuştur.

27/3/1940

1— Konya Vilâyeti dahilinde Sarayönü Köyünde belediye teşkilâtı vücuda getirilmesi hakkında Devlet Şûrasınca verilen karar 1580 sayılı Belediye Kanununun 7 nci maddesine tevfi kan tasdik edilmiştir.

2— Bu kararname hükümlerini yürütmeğe Dahiliye Vekili memurdur.
6/4/1940

Mülkî Teşkilat

Sayı : 15737

1— Erzurum vilâyetinin Karayazı kazasına bağlı Marifet ve Ağziher köyleri Pasinler kazasına bağlanmıştır.

2— Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
17/4/1940

Sayı : 15739

1 — Van Vilâyetine bağlı Şıtak kazasının Narlı nahiyesi merkezi Martanis köyünden Giresor köyüne nakledilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
17/4/1940

Sayı : 15738

Birinci Madde : Pülümür, Hozat, Ovacık ve Kalan kazalarında yapılacak idari değişiklik ile üç nahiyenin lağvı ve yeniden bir nahiye kurulması aşağıda yazılı olduğu üzere kabul edilmiştir.

1— Kalan kazasına bağlı Haydaran nahiyesile Ovacık kazasına bağlı Demir ve Kalan nahiyeleri lağvedilmiştir.

2— Pülümür kazasının merkez nahiyesine bağlı Sa- lurdek, Denzek, Köhteran, Kelmişkân, Piri, Kaymazan ve alisini köylerle Deşt nahiyesine bağlı Markazan ve Barav köyleri Danzik nahiyesine bağlanmış ve nahiye merkezi de Danzik köyünden Tahsini köyüne kaldırılmıştır

3— A) Pülümür kazasına bağlı Seteri nahiyesinin merkezi Gübürge köyünden Seteri köyüne kaldırılmıştır.

B) İlişik bir numaralı cetvelde adları yazılı Pülümür kazasının Seteri nahiyesinden 6, Deşt nahiyesinden 4 köy alınarak merkezi Üçdam olmak ve Pülümür kazasına bağlı bulunmak üzere Eşil adile yeniden bir nahiye kurulmuştur.

4— Kalan kazasının Haydaran nahiyesine bağlı Seyyithan çayı, Hozmerek, Uzun tarla, Holos ve Pağal köyleri aynı kazanın Kahmud nahiyesine bağlanmıştır.

5— Hozat kazasının Amutka nahiyesine bağlı Kıçori ve Kuru köyleri Hozat merkez nahiyesine, ilişik 2 numaralı cetvelde yazılı 17 köy Hozat merkez nahiyesinden alınarak Amutka nahiyesine bağlanmış ve Amutka nahiyesinin merkezi Amutka köyünden Peyik köyüne kaldırılmıştır.

6— İlişik 3 No : lu cetvelde adları yazılı Ovacık kazası merkez nahiyesinden 16, Havaçor nahiyesinden 2, Sin nahiyesinden 3 köy alınarak Kakbil nahiyesine ve Kakbil nahiyesi de bütün köylerde birlikte Hozat kazasından alınarak Ovacık kazasına bağlanmış, nahiye merkezi Kakbil köyünden Karaoğlan köyüne naklolunmuştur.

7— Kakbil nahiyesine bağlı Sirtikân köyü Hozat merkez nahiyesine bağlanmıştır.

İkinci madde : Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
17/4/1940

PÜLÜMÜR KAZASI EŞİL NAHİYESİ

Köyün adı	Halen bağli olduğu nahiye
Elmalı	Seteri
Küllü	»
Yeniköy	»
Üçdam	»
Bardakçı	»
Karsolar»	
Şampaşa	Dest Nahiyesi
Şampaşa Karaderbendi	»
Kırdım	»
Fem	»

1750.....

HOZAT KAZASI AMUTKA NAHİYESİ

Köyün adı	Halen bağlı olduğu nahiye
Peyik	Merkez Kazası
Orzih	»
Ağzonik	»
Seyhbap	»
Poti	»
Akpınar	»
Kalankoz	»
Kilise	»
Kuruovacık	»
Sorpiyan	»
Norşin	»
Kahramansekediği	»
Yeşilsekedik	»
Kalecik	
Karataş	»
Hadişar	»
Semilke	»

30.4.940

OVACIK KAZASI KAKBİL NAHİYESİ

Köyün adı	Halen bağlı olduğu nahiye
Körük	
Ovacık Merkez	
Bilgeç	»
Emirgân (Nam diğeri Aburga)	»
Pozvenk	»
Vank	»
Tillek	
Nanikuşağı	»
Leşkan	»
Mamlis	»
Maden	»
Vasil (nam diğeri Barzili)	»
Ağdaş	»

.....1751.....

Gazikan namı diğeri Gazikuşağı	»
Halilpınar	»
Elgazi	»
Polikan	»
Birdo	Havaçor Nahiyesi
Sarioğlan	»
Karaoğlan	Kakbil Nahiyesi
Kızılmezrea	Sin Nahiyesi
Garıpkuşağı	»
Hopik	»
	20.4.940

KALDIRILAN KÖYLER

Tunçeli bölgesinde yapılan askerî harekât neticesinde Vekiller Heyeti kararile tahdit edilen yasak bölge dahilinde kalan ve yasak civarında olup askerî hareket dolayısıyla mevcudiyeti kalmayan ilişik listelerde yazılı köylerin isimlerinin devlet teşkilâtı arasındaki köyler tashihinde onanmıştır.

2.4.940

HOZAT KAZASININ ÜÇ NUMARALI YASAK BÖLGE İÇİNE DÜŞEN KÖYLERİ

Köyün ismi	Bağlı olduğu Nahiye
1 — Nanife	(Kakbil)
2 — Kıra	»
3 — Danzi	»
4 — Kavga	»
5 — Miksor	»
6 — Titinik	»
7 — Kakbil	»
8 — Amutka	Amutka
9 — Beyazavut	»
10 — Dereköy	»

.....1752.....

11— Kozluca	»
12— Şanmsi	»
13— Tağar	»
14— Bozan	»
15— Bözerek	»
16— Kormiskan	»
17— Karsil	»
18— Kangros	»
19— Ziyal	»
20— Dermendere	»
21— Koçyeri	»
22— Yağcı Mamo	»
23— Balı mezreası	Sin Nahiyesi
24— Vank	»
25— Sirpat	»
26— Zangerek	Merkez

OVACIK KAZASININ ÜÇ SAYILI YASAK BÖLGE İÇERİSİNDE BULUNAN KÖYLERİ

Köyün ismi	Bağlı bulunduğu Nahiye
1— Ana korno	Ovacık merkez nahiyesi
2— Lorsik	»
3— Ağdat	Demir nahiyesi
4— Kırmıl	»
5— Mansul Uşağı	»
6— Malmerek	»
7— Vortinik	»
8— Haçkirik	»
9— Saruhan	»
10— Zeruk (Demir)	»
11— Aktaş	»
12— Harsi	»
13— Hagnuşağı	»
14— Merho	»
15— Dalak	»

.....1753.....

16 — İksor	Kalan
17 — Zağge	»
18 — Ahpanos	»
19 — Büyük köy	»
20 — Birman	»
21 — Bodik	»
22 — Kırğat	»
23 — Kalikan	»
24 — Kavaklı	»
25 — Müdrik	»
26 — Maraş	»
27 — Varuş	»
28 — Horran	»

**KALAN KAZASI DAHİLİNDE ÜÇ SAYILI YASAK
BÖLGE İÇİNDE BULUNAN KÖYLER**

Köyün ismi	Bağlı olduğu nahiye
1— Deraliyan (Çataldere)	Kahmut nahiyesi
2— Bor	»
3— Biter	»
4— Gimi	»
5— Kafat	»
6— Ariki	Haydaran
7— Gündük	»
8— Harsı	»
9— Geverek	»
10— Ruşnak	»
11— Korvarik	»

**PÜLÜMÜR KAZASINDA ÜÇ SAYILI YASAK BÖLGE
İÇİNDE BULUNAN KÖYLER**

Köyün ismi	Bağlı olduğu nahiye
1— Zimak (Abbasuşağı)	Danzik nahiyesi
2 — Dağbey	»
3 — Kork	»
4 — Aşkirik	»

.....1754.....

YASAK BÖLGEDE KALAN ÇEMİŞGEZEK VE

NAZİMİYE KAZALARININ KÖYLERİ

Köyü

1 — Koçlo
7 — Hingervan
3 — Tacino

Nahiyesi

Çemişgezek K. Merkez N.
Nazimiye K. Hakis N.
» »

2/5/940

Vekâletimiz Tamimleri

Jandarma Genel Komutanlığı

Ş. III.

Sayı: U: 51185/H: 3805

Emniyet ifadesile yazıları 13/Mart/940 tarih ve 1053- 3246 numaralı yazıya karşılıktır.

1— Kendi kendini ve tüfeği ile kazaen yaraladığından dolayı av tüfeğinin zaptedilerek C. M. U- ligine verilmesi esasen fiilin bir suç mevzuu olmadığına göre doğru değildir. Nitekin C. M. U, si takibata mahal görmeyerek av tüfeğini sahibine iade etmiştir.

2— Kara avcılığı hakkındaki 3186 numaralı kanunun 10 uncu maddesine göre avcılık yapmak isteyenler behemehal mahallin en büyük mülkiye âmirinden teskere almak mecburiyetindedirler. Taşınması yasak olmayan silâhların alım satımı hakkındaki. nizamnamenin 3 ve 4 üncü maddelerine göre de mülkiye âmirinden alman bu teskere ve zabıta makamlarından alman izin kâğıdına müsteniden her şahıs av tüfeği ve cephanesini tedarik ve bu tüfeği de taşıyabilir.

3— Mevzuatımızda bir suç mevzuu olmadıkça ve kanım: nizamnameye aykırı olarak taşınmadıkça av tüfeklerinin zaptına kanunen salâhiyeti olmadığı gibi 3168 sayılı kara avcılığı kanunun 21 inci maddesine göre de teskeresiz avlananların veya avlandıkları zaman teskereyi yanında bulundurmayanların bu hareketlerinden dolayı av tüfekleri müsadere edilemez. Ve aynı kanunun 10 uncu maddesinin son fıkrasına göre de sürekle avı gibi toplu olarak yapılan avcılıkta avcılara yardım için bulunan kimselerden teskere dahi aranmaz.

4— Cevaben Çanakkale vilâyetine yazılmış, ve bilgi

.....1756.....

için umumî müfettişliklere, vilâyetlere ve vekâlet U. Müdürlüklerine tamim edilmiştir.

16/4/940

M. S. M. U. H.

Ş. 2.

Vilâyetine

Öz :

Devlet kırtasiyesinin sui istimal edilmemesi. H:

Sayı : 3644

Hükümet damgasını taşıyan kırtasiye- malzemesinin Devlet memurlarından gayri kimseler tarafından da istimal edilmekte olduğu ve buna nazaran mezkûr malzemenin memurlar tarafından zatî ihtiyaçlarında da kullanmak suretile sui istimal edildiğinden bu halin önlenmesine dair Başvekâlet yüksek makamından alman 30/3/940 vse 6/243/ 1398 sayılı buyruğun tasdikli bir sureti ilişiktir.

Gereğinin ona göre takip ve icrasını önemle rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklere, Vilâyetlere ve vekâlet dairelerine yazılmıştır.

11/4/940

Başvekâletin 30/3/940 tarih ve 6/243/1398 sayılı yazı sureti

Üzerinde hükümetin resmî damgası bulunan ve Maliye vekâletinin kırtasiye anbarlarından resmî dairelere bedeli mukabilinde verilen kurşun kalem, kâğıt ve kalem uçlarının bu gibi eşya ile münasebeti olmayan kimseler ve bilhassa mektep çocukları tarafından kesretle kullanıldığı ve bu halin, devlet memurlarının resmî işlerde istimal için

.....1757.....

kendilerine verilen malzemeyi iyi muhafaza istmiyerek zatî ihtiyaçlarında da kullanmak suretile sui istimal eylediklerine delâlet ettiği anlaşılmıştır.

3u malzemedan resmî sıfatı haiz bulunmayan eşhas elinde görülenler hakkında kanunî icabın yapılması lâzım gelenlere tebliğ edilmiştir.

Devlet dairelerinde devlet işlerine hasır ve tahsis edilmiş olan bu malzemenin sui istimalden vikayesi emrinde gereken tedbirlerin alınmasını terninen ve ehemmiyetle rica ederim.

5/4/940

Memurlar, Sicil ve Muamelât U. M.

Ş 2 M

Vilâyetine

Öz :

*idare Şube reisleri içtima zabıtları
hakkında:*

Saya : 3632

Ek : 24.3.939 gün ve 1002 sayılı tamime :

1 — Vilâyet idaresi kanunun 41 inci maddesine tevfikân valilerin idare şube reislerini her ay nihayetinde ve lüzum gördüğü sair zamanlarda ya heyet halinde toplanarak veya münferiden çağırarak vilâyet işleri hakkında malûmat talep ve bu suretle vilâyet ahvali umumîyesini müzakere edip icabeden talimatı vereceği malûmu âlileridir. Kanunun verdiği busalâhiyete göre her ayın sonunda aylık içtimaların mutlak olarak yapılması ve her içtimada içtima zaptı tutulması zarurî ise de bu zabıtlardan vekâlete yollanmasında lüzum ve zaruret olmayanların gönderilmesinde umumî bir fayda olmayıp evvelce ihdas edilmiş olan bu usulün muhabere ve muamelâtın çoğalmasına sebep oldu-

.....1758.....

ğu görölmektedir. Bu itibarla badema gerek her ay sonunda ve gerekse lüzum görülen sair zamanlarda yapılacak içtimalarla idare şube reislerinden münferiden alınacak malûmat zabıtlarının hepsinin vekâlete yollanmayıp sadece bunlardan aylık içtirnaların yapıldığı vekâletimize bildirilerek gerek aylık içtima ve gerekse diğer içtima ve münferit malûmat zabıtlarının mektupçuluk kaleminde hıfzedil- mesi ve bunlardan ancak Vekâlete gönderilmesinde fayda melhuz olanların vekâletimize bir nüsha olarak irsali ve bu zabıttan diğer vekâletleri ilgilendiren kısımlarının da suretleri çıkarılarak alâkadar vekâletlere yollanması muvafık görölmüştür.

2 — Gereği için vilâyetlere ve bilgi için de Umumî Müfettişliklerle vekâlet teftiş heyeti reisliğine yazılmıştır.

11/4/940

Memurlar, Sicil ve Muamelât U. M.

Ş 2 M

Vilâyetine

Öz :

Mahkûmların yiyecek bedeli II :

Sapı : 3631

4.5.1937 gün ve 1583 sayılı tamime ektir :

1— 3757 sayılı kanun ahkâmına tevfikân mahkûmlar hakkında yapılacak tahkikatın sureti ifasına dair Adliye vekâletinden alman 22-3.940 gün ve 131/11 sayılı yazı örneği bilece gönderilmiştir.

Mevzuubahs tahkikatın kanunun maksat ve gayelerini tahakkuk ettirecek şekilde esaslı ve etraflı yapılması esbabının teminini önemle rica ederim.

2— Tamimen vilâyetlere yazılmıştır.

11/4/940

.....1759.....

Adliye vekâletinin 22/Mart/940 tarih ve 131 sayılı yazı suretidir

2548 sayılı kanunun bazı hükümlerini tâdil eden 3757 sayılı kanun ahkâmına tevfikân yapılan tahkikat sonunda iktidarları olmadığı anlaşılan mahkûmlardan yiyecek bedeli aranmayacağı cihetle mezkûr muaddel kanun mucibince mahkûmların yiyecek bedelini ödemeğe iktidarları olup olmadığının tahkikile mükellef bulunan belediye daireleri de kaymakam ve nahiye müdürlerinin yapacakları tahkikatı hazine hukukunun korunması için hiç bir noktasını ihmal jetmeden çok geniş ve esaslı olarak icra etmeleri ve bu gibi mahkûmların geçim menbalarile menkul, tapuda kayıtlı ve kayıtsız gayri menkul malları olup olmadığının tapu ve vergi dairelerde mahallinden tahkik edilmek suretile mükellefin malî durumunun sıhhatli olarak tesbi tinin temini hususunu alâkadarlara tamimen tebliği ve neticenin iş'arma müsaadeleri rica olunur.

1/4/940

Memurlar, Sicil ve Muamelât U. M.

Ş 2 M

Vilâyetine

Oz :

Ziraî kalkınma işleri II :

Sayı :: 3727

1 — Ziraî kalkınma işleri hakkındaki tamimimiz üzerine vil âyetlerden alman cevaplar üzerinde çok önem ve hassasiyetle tetkikat yapılmakta ve bildirilen ihtiyaçların temini alâkadar makamlardan rica olunmaktadır. Bu cümleden olarak Ziraat vekâletine yazılan yazımıza alınan cevap mühim görüldüğünden örneği ilişik olarak gönderilmiştir.

.....1760.....

2— Ziraî kalkınma işleri, malûm olduğu üzere bu günün en mühim ve mübrem memleket ve devlet işlerindendir. Esasen dünyanın en verimli toprağı olduğu halde eski idarelerin ihmali yüzünden henüz istihsâl kabiliyeti fennin istediğı şekilde inkişaf etmemiş olan yurdumuzun bu önemli gelir kaynağının, teknik ekim usullerinin tatbiki suretile, azamî randıman alınacak hale getirilmesi Cumhuriyet rejimimizde başlı başına iktisadi bir siyaset mevzuu-dur.

Binaenaleyh her vilâyetin, muhitinin icap ve kabiliyetine göre bu işi programlandırarak takip etmesi lâzımdır. Ona göre gereğinin tezelden yapılmasına çalışılarak bütün zeriyatın vilâyet ve kaza itibarile nevinin, miktarının ve zer yapılan arazinin hektarının, geçen sene ile mukayese- sile cetvel halinde bildirilmesini ve bu cetvelin bir örneğinin de Ziraat vekâletine yollanmasını önemle rica ederim.

3— Gereğı için vilâyetlere, bilgi olmak üzere Umumî Müfettişliklere yazılmıştır.

Bu tamim eki zuhulen 2.4.940 gün ve 3252 sayılı tamimle gönderilmiştir. Oradan alınarak bu tamimle birleştirilmesi.

Dahiliye Vekâleti Memurlar, Sicil ve Muamelât U. M- Ş. 2

Vilâyetine

Özü:

*Ticaret ateşeliklcrile yapılacak –
Ticaret Vekâleti kanalıle
yapılmasına dair.*

Sayı: 4008

1 — Ticaret ateşeliklerle yapılacak muhaberatın vekâletleri kanalıle yapılması hakkındaki Ticaret Vekâleti-

.....1761.....

nin 15. Mart 940 gün ve 5/4636 sayılı yazıları dairesinde hareket olunmak üzere tasdikli bir örneği gönderilmiştir.

2 — Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.
20/4/940

**Ticaret Vekâletinin10-4-940 gün ve 5/4636
sayılı yazısı sureti**

Muhtelif memleketlerde halen vazife görmekte olan Ticaret ataşeliklerimizin mesaisini bugünkü şartların icabettirdiği faaliyetlere müteveccih olarak teksif etmek ve bu suretle memleketimizin en fazla ihtiyaç hissetmekte olduğu ticaret münasebetlerini bu kanaldan takviye etmek hususuna itina edilmektedir. Bu münasebetle bazı işlerin teehhürü dolayısıyla yapılan anketler neticesinde vekâletlerin muhtelif dairelerinden mütemadiyen iş almakta oldukları görülmüş ve bu iş^kil mesai bugünkü mahdud kadro vaziyetleri dolayısıyla işleri tam bir intizam dahilinde zamanında ve matlûp şekilde ifaya imkân olmadı neticesine varılmıştır.

Bu itibarla vekâletlerinin hariçte ataşeliklerimizin mesaisine ihtiyaç gösteren faaliyetinin de diğer bütün ve- zaif arasında lâyıkile ifa edilebilmesini temin bakımından kendilerine verilmesi matlûp işlerin vekâletim kanalıle gönderilmesi her bakımdan faydalı olacağı mülâhaza edildiğinden bu hususun alâkadar dairelere emir buyurulmasma yüksek müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

20/4/940

Çalışma raporları

Nüfus İş. U. M.
Ş. I

Yüksek Vekâlete

Öz :

940 senesi Mart ayma ait iş raporu :

940 senesi Mart ayında Umum Müdürlüğümüzce 1689 evrak alınmış, bunlardan (133)ü birinci, (471) i ikinci, (750)si üçüncü, (335)i dördüncü şubelerimize tevdi olunmuştur.

A — Birinci şube: Muamelât ve İstatistik:

Tevdi olunan (133) evraktan (37) sini şevketmiş, ihsaiyata müteallik olanlar için gerekli muameleyi yaptıktan sonra muamelesi sona ermiş bulunan bakiyesini de dosyalarında hıfzetmiştir.

B — İkinci şube: Nüfus işleri:

Bu ay verilen (471) geçen aydan devreylediği (53) diğer şubelerden aldığı (16) ki cem'an (540) evraka mukabil resen vazdıklarıyla beraber (459) evrak şevketmiş, muamelesi hitam bulan (105) evrakı dosyalarında saklı-yarak Nisan ayma (26) devir yapmıştır.

I — Bu ay içinde yer sarsıntısına maruz kalan mahaller halkının nüfus işlerinin ne suretle takip edilmesi lâzım geldiğine dair Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere tamimenı tebligat ifa olunmuştur.

C — Üçüncü Şube Tabiiyet işleri

Geçen aydan devredilen (129) bu ay verilen (750) ki cem'an (879) evraktan (827) si şevkeölilerek Nisan ayma (52) evrak devrolunmuştur.

.....1763.....

1— Bu ay içinde (924) yabancı vatandaşlığımıza alınmıştır

2— 17 kişinin tabiiyet durumları tetkik olunarak haklarında gerekli kararlar ittihaz edilmiştir.

D — Dördüncü Şube: Kültürel işler.

Bu ay verilen (335), diğer şubelerden gönderilen (26) ki (361) evraka mukabil resen yazılanlarla beraber (347) evrak sevk edilmiş (37) evrak 'da hıfz olunmuştur.

I — Bu ay; nakledilenlerden iki ailenin yerlerinin değiştirilmesi hakkındaki Yüksek Vekiller Hey'eti kararları tatbik mevkiine konulmuş ve yine nakledilenlere yapılan yardımların ıtesbiti işleriyle iştigal edilmiştir.

Arz olunur.

Tekaüt ve yetim muamelesi bitenler

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
Çoruh valisi Kadri Üçok	Tekaüt
Saiteli kaymakamlığından mütekait ölü Mehmet Fuat Doem	Yetim
Çoruh H. M. arazi ve bina tahakkuk memuru ölü Haşim Poyraz	»
Bolu eski matbaa müdürü ölü Abdülvahap	»
Çankırı hususî muhasebe eski tahsildarı Tahir Urvay	Tekaüt
Kırşehir mutasarrıflığından mütekait ölü Leon Murat Ayçan	Yetim
İğdir eski nüfus memuru İbrahim Yılmaz	Tekaüt
Adalar dairesi ikinci sınıf zabıtai belediye memuru Aziz Tamer	»
Eski Hüdavendigar valiliğinden mütekait ölü Mustafa Azmi Akalın	Yetim
Ayancık nüfus memuru Nevres Şen	Tekaüt
Viranşehir eski kaymakamı Mehmet Cemal Duran	
Yetim Ordu mektupçusu ölü Cemal Bayar	»
Yalvaç kaymakamlığından mütekait ölü Rüştü Beler	»
Dumlu nahiyesi kâtibi ölü Tahsin Dursun	»
İstanbul belediyesi müfettişi İsmail Hakkı Ede	
Tekaüt Beyoğlu belediye tahsil şubesi tebliğ memuru Mehmet Haşan Güler	»
Galata tahsil Ş. müessesat yol tahsil memur refiki Kenan Bilgin koşan	»
Taşköprü kazası nüfus memuru ölü Ali Azmi	Yetim
Konya hususî muhasebe tahsildarlığından mütekait ölü Mehmet Özkaya	»
Alâçatı nahiyesi müdürü ölü Mehmet Ekrem Arığsoy	»

Mahallî yardımcı itfaiye ekibi kadro malzeme ve teçhizatı

1— Ekip kadrosu :

- 1— Takım başı, 2 — Borucu eri, 1 — Ala hortumcu eri.
- 1— Kanca veya baltacı eri, 6 — Pornpacı eri, 1 — Fenerci veya haberci eri olmak üzere 1 2 kişiden mürekkeptir.

2— Ekip itfaiye malzemesi :

- 1—Tekerlek üzerine oturtulmuş kızak ve cer kol arını havi şase ile emme veya emme tertibatı şasedeki kızığa vazedilecek şekilde imal edilmiş hafif tulumba.
- 2 — Yirmi beşer metrelik her iki uçları otomatik rekorlu iki parçadan mürekkep keten hortum.
- 3 — Bakır ve sarı madenden imal edilmiş lâns.
- 4 — Bez ve kauçukla imal edilmiş yedi metre uzunluğunda ala hortumu ve süzgeci.
- 5 — Taşıma ve baskı kolları.
- 6 — Petrol feneri.

3— Ekip tahrip ve temizleme malzemesi :

- 1 — Kanca.
- 2 — Balta.
- 3 — Kürek.
- 4 — Teskere.
- 5 — Kazma.

4— Şahsî teçhizat :

- 1 — Gaz maskesi.
- 2 — Bir kat elbise ve başlık.
- 3 — Bir çift ayakkabı.
- 4 — Örme veya kayış itfaiye kemeri.
- 5 — Gaz geçmez matra.

.....1766.....

6 —Torba içinde kireç kaymağı kutusu ve harp paketi.

2

TALÎM, TERBİYE

- 5— Ekiplerin teşkilindeki maksat kısaca anlatılacak. (Düşman tarafından şehre yapılacak hava taarruzlarında tayyarelerin atacağı yangın bombalarını önlemek ve onların bir daha zarar veremeyecek bir vaziyete getirmek veya muvazzaf itfaiye gelinceye kadar yangının tevessüünü menedecek tedbirler almak ve bu suretle memleketi büyük zararlardan korumak).
- 6— Tulumba gerisinde saf teşkili ve neferlere numara vermek: Tulumbanın dört adım gerisinde iki sıralı saf teşkil edilir. Ön sıra sağdan tek sayı, akra sıra soldan çift sayı sayar. (Şekil 1).
- 7—Saftan tulumba başına geliş ve duruş: (Tulumba başına) Yıldırım komutu ile beraber ön sıra yarım sağa, arka sıra yarım sola döner. Marş komutu ile tulumbanın sağ ve solundaki yerlerine gidererek dururlar ve rahat ederler. 1 ve 2 numara tulumbanın cer kolları gerisinde, 3, 5, 7 numaralar tulumbanın sağma, 4, 6, 8 numaralar soluna geçerler. 9 numara tulumbanın sağ gerisinde, 1 numara sol gerisinde dururlar. 1 1 numara 9 ve 1 0 numaranın ortası gerisinde bulunur. Takım başının yeri serbesttir.
- 8—Yürütme: Tulumba her hangi istikamete sevkedilecek ise (lakım marş) komutu ile beraber (Şekil 2) deki durum alınarak yürüyüşe geçilir. 3 ve 4 numara tesbit kazığını yukarı kaldırarak vidalı mandalı sıkıştırır. Yürüyüşler adı adıyla yapılır.
- 9— Dur komutunda hep beraber dururlar. 3 ve 4 numaralar tesbit kazığını indirerek tulumbanın araba üzerinde ufki durmasını temin eder.
- 10—Tuluba indir komutunda 1 ve 2 numaralı erler cer kollarını tutup kaldırmak suretile tulumaya geriye doğ-

ru meyil verir. 7 ve 8 numaralar arka sandık tesbit mandallarım gevşetir ve bütün numara erlerinin yardımı ile tulumba şase üzerinden kaldırılarak indirilir.

1 numara hortum ve boru, 2 numara diğer hortumu alır. Ve 3 ve 8 numaralar sandık içinde bulunan baskı kollarını piston baskı demirindeki yuvalarına geçirir. 3 ve 4 numara on kota, 7 ve 8 numara arka kola geçer. 5 ve 6 numara yangının vaziyetine ve binanın şekline göre lâzım gelen malzemeyi alarak takım başının yanında bulunup alacağı direktife göre hareket eder. İca-bederse baskıcıları değiştirir.

9 numara ala hortumunu sandıktaki vidalı ağzına takarak suya sarktır. Sandıktaki ala yolu kapağını sıkıştırır. 10 numara yerine göre balta, kazma, kanca veya küreği alarak emir bekler. 11 numara 1 akım başının yardımcısı ve habercisidir. Geceleri fener tutar. Su basmak için daha fazla kuvvete ihtiyaç hasil olursa taşıma kolları baskı kolu yerine kullanılacaktır.

- 11— Tulumba bindir: Komutunda 3 ve 8 numara baskı kollarım baskı demirini yuvasından çıkararak sandık içine koyar. 1 ve 2 numaralar boru ve hortumları yerlerine koyduktan sonra şaseyi tutulmanın önüne getirir ve cer kollarını yukarı kaldırmak surer.İie arabaya meyil verir. Tulumbanın sağ ve solundaki numaralar tulumbanın şase tarafındaki cephesini yukarı kaldırır. 1 ve 2 numaralar şaseyi tulumbanın akma sürerler. Tulumba kızağı şasedeki yerine iyice yerleştikten sonra 7 ve 8 numaralar arka tesbit mandallarım sıkıştırırlar. 3 ve 4 numaralar tesbit kazığım yapılacak harekete göre tanzim ederler.

- 12— Hortum sermek: Hortum - ala tak - komutunda, kangal halindeki hortumu \ numara, şehadet parmağını sarılı hortumun arasına, baş parmağını iç tarafına ve gerikaian üç parmağını da dışından tutarak sol elin yardımı ile sağ koltuğunun boşluğuna alır. Ve yarım sağ yapar. Sağ ayağını bir ayak boyu yana açarak hortumu serileceği istikamete doğru fırlatır.Sağ elile hortumun serbestçe açılması için kendine doğru çekerek altında kalan katın rekorunu arkasın-

.....1768.....

da bulunan 2 numaraya teslim eder. Ve altta bulunan hortumu yangın istikametine doğru koşarak açar ve ucuna borusunu takar. İki hortum serilmek icap ediyorsa 1 numara hareketini bitirdikten sonra 2 numara 1 numaranın bulunduğu yerden aynı şekilde hortumu serer ve ileri giderek ucunu 1 numaraya verdikten sonra ilk serilen hortum rekoruna ikinci hortum rekorunu takar. Hortumun büküntülerini düzelttikten sonra borucunun yanma gider.

- 13 — Kortum toplamak: - Tulumba bindir - komutunda 1 numara boruyu hortumdan ayırdıktan sonra sağ elile hortumun rekorundan tutarak hortum boyunca geriye doğru koşar. Elindeki rekoru 2 numaraya teslim eder. Teslim alan 2 numara da altındaki hortum katının rekorundan tahminen 20 santim kadar ilerisine koyar. Ve hortumu toplamakta olan 1 numaraya yardım etmek üzere koşup hortumu iki bacağı arasına alarak muntazam ve sıkı olarak sarılmasını temin için elile düzeltmek suetile hortum kangal halinde toplanır. 9 numara ala hortumunu sudan çıkarıp tulumbadan ayırdıktan sonra mahalline koyar.

3

TAKIM BAŞI

- 1 4 — Emrine verilen mürettebatın yangın bombası ve yangınlara karşı mücadele edebilecek şekilde yerleştirilmesini ve icap ettikçe isbatı vücut etmelerini ve çalışma sıralarında takımından ayrılmamasını temin eder. Emrine verilmiş olan tulumba ve buna ait malzeme ve teçhizatın da hüsnü muhafazasından mes'uldür. Takım başı mmtakasım sularını bilmekle mükelleftir.
- 15 — Takım başı: Seferberlikte mensup bulunduğu semtin karakolunda veya tahsis edilen yerde mıntaka âmirinin emri altında takımım harekete ve faaliyete zaman kaybetmeden geçebilecek bir şekilde eli altında toplu bulundurur.
- 16 — Düşman hava taarruzlarında mensup olduğu mmta-

ka hudutları dahilinde yangın bombası düştüğü haber alınır alınmaz takım başı vakit geçirmeden takımını harekete geçirir ve sür atle bombanın düştüğü mahalle gider (Vak'a mahalline gelinceye kadar umumiyetle yangın bombasının yanması bitmiş olacağı gibi tahrip bombaları da düşüp patladıkları yerde yanmağa müsait bir şeye tesadüf ederlerse yangın çıkarabilirler. Yanmış veya patlamamış bombaya rastlanırsa bombanın şekil ve vaziyetini tetkik eder. Yangın bombası değilse ve yahut yangın bombası olup olmadığında şüphe ederse bombaya dokunmayarak bombaları kaldırma ekibine haber verir).

- 17—Vak'a mahalline gelen takım başı; takımını yangın yereyi yakınında durdurur. Muavini söndürme vasıtalarını hazırlarken takım başı yanan yerin mahiyeti, vaziyeti yangına en yakın sokulmak imkânı gibi hususlar hakkında bir keşif yapar. Bu keşif mümkün olduğu kadar çabuk ve tam olarak yapılmalı ve takım başı buna göre derhal kararını ve emirlerini vererek işe başlamalıdır. Bütün yangın söndürme işlerinde intizam, sükûnet ve çabukluk muvaffakiyetin başlıca şartlarını teşkil eder.
- 18—Takım başı; yangının büyümek istidadını gösterdiğini anlayınca sür atle mensup olduğu mıntaka âmirini haberdar eder. Ve Takviye gelinceye kadar yangın ile mücadeleye devam ile daha fazla genişlemesine mani olmağa çalışır. Takviye geldikten sonra da vaziyete ve telâkki edeceği emre göre hareket eder.

4

SU TEMİNİ

- 19—Tulumbaya lâzım olan su varsa civar terkos musluklarından ve sarnıçlarından, çeşme haznesi ve kuyulardan temin edilir. Bu vazife ala hortumcusu tarafından yapılır. (Tulumbalar 7 metre derinliğinden su alabilecek kabiliyetindedirler.)
- 20—Suların uzakta olması veya vak'a mahallinde bu gibi

.....1770.....

- suların bulunmaması halinde zabıtaya müracaat ederek tenekelerle taşınmak suretiile halk tarafından temini istenilir.
- 21—Muvazzaf itfaiyeje^e verilecek eşhas ile kaza ekiplerini teşkil edecek eşhasa muvazzaf itfaiye talimatnamesine göre talim yaptırılır. (Bu talimnameler İstanbul İtfaiye müdürlüğünden talep vukuunda verilir.

5

BORUCUARIN VAZİFELERİ

- yanan kısımları daha iyi görür ve bunları suhuletle söndürür.
- 22— Boruculuk itfaiye ekiplerinde en mühim vazifelerden birini teşkil eder. Boruculuğa ayrılacak eşhasın sürati intikal ve becerikli olmalarına dikkat edilmelidir. Her ne kada rborcunun mevkii takım baş tarafından tayin edilecek ise de ateşe verilecek suyun boşa gitmemesini ve ateşe tesirli olmasını borucular temin eder.
- 23— Ekiplerde boruculara mevki tayin edileceği zaman ateş çıkan mahalli bulunduğu yerden tamamile görebilmesini göz önünde tutmak lâzımdır. Borucu bulunduğu yerden ateşin seyrini görebilmelidir.
- 24— Borucunun söndürmeğe memur edildiği ateşin harice intişar ederek muhitini tehlikeye düşürmesine meydan vermemesi için kullandığı borunun ateş üzerinde vücude getirdiği tesiri iyi bilmesi ve temin etmesi icap eder.
- 25— Borucu çatı, döşeme, tavan, bağdadî ve bölme gibi kapalı mahallerde ateşin çıktığı ve tekasüf ettiği mahalleri bularak oradan su vermeli ve insan kuvvetile verilen suyu lüzumsuz yerlere sarf ederek israf etmemelidir.
- 26— Su lüzumsuz olan yerlere işlenmemek ve ateş görülmediği zaman su kesilmelidir. Duman ve buhar kaybolunca borucular
- 27— Borucu açık yerlerde çalışıyorsa rüzgârın estiği istikamete cephesini vererek en ziyade tehlikeye maruz o-

.....1771.....

lan kısımlarda ve sirayet ihtimali olan yerlerde mevki almalıdır.

- 28— Borucu yangın bombasına su vermenin tehlikeli olduğunu bilmeli, yangın bombası uzaklaştırılmadan su işlemek zarureti hasıl olmuş ise tazyik neticesi hasıl olan su serpintilerinin bombaya sıçraması ve işlenilen suların hasıl ettiği cereyanların bomba istikametine akıp akmayacağını tasarlaması lâzımdır.

6 KÖKENCİ

- 29— Boruculara kökenci namile bir de yardımcı verilir. Kökenciler borucuya yardım vazifesile ve borucunun muhafazasile ve düşeceği tehlikeyi bertaraf etmekle ve harekâtım kolaylaştırmakla mükelleftir. Bu vazifeyi 2 numara yapar.

7 (EV İTFAİYESİ)

- 30— Düşman hava taarruzlarında yangın bombalarının binalara düşmesi ev korunma teşkilleri tarafından gürültüsünden, yanarken şiddetli çatırdısmadan, fişkıran alevden, ışıktan, harareten anlaşılır. Binalara isabet eden yangın bombaları çok defa bunların çatı kısmında yangın çıkarır. Bu da binanın kârgir, içi ahşap ve dışı kârgir veya tamamen ahşap olmasına göre değişir.
- 31— Düşen bomba yanmamış ise; en yakın karakola veya patlamayan bombaları kaldırma ekibine haber verilerek kaldırılır. Düşen bomba yanmakta ise: Mümkünse bunu derhal uzun saplı maşa veya kürekle emniyetli bir yere fırlatmak veya kum sandığına koymalı veya civarda zararsız bir yer varsa gelberi ile oraya çekilmelidir. Bu mümkün değilse yanmakta olan bombayı söndürmek için asla su kullanılmamalıdır. Su ile söndürmeğe ça-

işmak onların tesirini arttırır. Yangın bombaları üzerine kuru kum veya kuru toprak atılmak suretile olduğu yerde söndürülür. Bu suretle söndürülmüş bomba kaldırılır, düştüğü yer ve etrafı sulanır. Ve bomba bir yere götürülüp gömülür.

Bombaların kum ile söndürülmesi mümkün değilse ve civarını tutuşturmuş ise; bomba ile alâkadar olmayıp su, kum, ıslak bez ve saire ile ateşin söndürülmesine ve yangının büyümesine meydan vermemeğe çalışılır. Tavan tutuşmuş ise: Tavan süpürgesine sarılmış ıslak bezlerle vurularak söndürmeli, uzanılmıyacak yerler için merdiven kullanılmalıdır. Ev itfaiyecisi; gaz kokusu hissederse maskesini takar ve öylece çalışır.

- 32—Ateş çatının veya kat odalarının muhtelif kısımlarına dağılırsa: Bütün gayretini sarfederek çalışır. Ateşe su atılınca duman çoğalır ve bir kaç dakika çalıştıktan sonra ateş görünse bile tamamen sönmemiş olabilir. Bu takdirde dumanın biraz açılmasını beklemek lâzımdır. Dumanı çabuk dağıtmak için icabında kapı ve pencereler açılır. Yanan maddelerden çıkan boğucu gazdan ve dumandan korunmak için burun ve ağız ıslak mendil ile kapatılmalıdır. Söndürme işinde çok defa eğilmek veya çömelmek lâzım gelecektir. Bu takdirde ya diz üstü ve yahut yan yatarak çalışılır. El tulumbası veya söndürme âletleri varsa uzaktan da tesir yapılabilir. Fakat daima yakın bulunarak söndürmeğe çalışmak daha iyi ve daha tesirlidir. Eğer döşemenin çökmek ihtimali varsa duvar boyunda durarak iş görmeli ve damlarda da düşmemek için ayakla denemeden yürümemelidir.

- 33—Ev itfaiyecisi, yangın söndü diye katiyen aldanmamalıdır. Çünkü, bu gibiyangınların çok defa kalan fosfor parçalarından veya sıçrayan kıvılcımlardan başka yerlerde yeniden başlamak ihtimali vardır. Bu sebepten yangın tamamen söndürüldükten sonra çatı üzerine çıkmalı ve yahut yanan kısımlardan kiremitleri sökmek suretile yangının tamamen sönmüş olup olmadığını bir kelre daha araştırmalıdır.
- Ateş sönünce: Odalarda yanmış maddelerin yerleri

değiştirilip iyice muayene edilmeli ve bunların içinde gizli olarak kalmış ateş varsa bunlar da söndürölüp yeniden tutuşmasına meydan verilmemelidir. Bu gibi hallerde balta veya satır, kürek kullanılır. Ateşten siyahlanmış tahtalar kazınmalı ve tamamen kömürleşmiş maddeler parçalanmak ve şüpheli her taraf el ile yoklanarak hiç bir suretle yanan madde bulunmadığına kanaat getirilmiş olmalıdır. Ateş bazı kere bir yerden diğer yere sıçrar ve döşemeden kırıslara geçebilir. Bu gibi yerlerde sıcaklık olup olmadığı el ile iyice muayene edilmeli ve her şüpheli yer sökülüp bakılmalıdır. Eğer duvardan bir kırış geçiyorsa onun nihayetine kadar muayene edilmelidir.

- 34—Ev itfaiyesi, gayretinin beyhude olduğuna ve yangının büyümek istidaında bulunduğuna tamamen kanaat getirince ev korunma âmiri vasıtasile komşu ev itfaiyecilerinin ve mahalle itfaiyesinin celbini ister ve söndürmeye devam eder. Ev korunma âmiri yoksa yangının diğer yerlere sirayetine meydan vermemek için kapıları kapar ve komşu ev itfaiyecilerini ve mahalle (Sokaklar birliği) itfaiyesini haberdar eder. Ve geldikleri zaman onlarla birlikte çalışır.

8

YANGIN BOMBALARI İLE VUKUA GELEN BAĞ VE BAHÇE, ORMAN VE TARLA YANGINLARININ SÖNDÜRÜLMESİ

- 35 —Bu gibi yerlere yangın bombası düştüğü görülürse ve bomba ilk feveran anında ise derhal üzerine kuru toprak atarak olduğu yerde imha etmelidir.
- 36 —Bomba tam feveran halinde bulunur ve yangına yaklaşılamiyacak hararete olursa civarında bulunan ağaç, ot ve ekinlere sirayetini önlemek lâzımdır. Bunun için de şu tedbirler alınır:
- A— Bahçelerde: Sık ağaçlı değilse ve bombanın düştüğü yerin yakınlarında ağaç, ot ve bina bulunmuyorsa

- bombayı kendi haline terkederek yanıp bitmesini beklemek doğru olur.
- B—Ekinleri kurumuş bir tarlaya düşen bombanın etrafını da saha açmak yangın bombasının tesirini hiçe indirir. Bu esnada rüzgârın estiği istikameti de göz önünde tutarak daha evvel rüzgârın aksi istikametten işe başlamayı tercih etmelidir.
- C—Orman veya koruluğa düşen yangın bombaları civa rındaki ağaçları tutuşturmuş bulunuyorsa bombadan ziyade ağaçlardaki ateşi bir an evvel söndürmek lâzımdır. Su bulunmuyorsa yanmakta olan ağaçları söndürmeğe çalışmakla beraber ağaçların birbirine girift olan dallarını budamak bu da kifayet etmediği takdirde ateşin bulunduğu yerden en az 50 metre mesafedeki ağaçları keserek ateşin diğer ağaçlara sirayetini önleyecek genişlikte bir saha açmak lâzımdır. Yangın çıkan ormanın zemini pıral ve fundalık ise bunların da ayıklanması icabında yangının ilerleyeceği tahmin edilen istikamette hendekler açılması ve bu hendeklerden çıkan toprakların yerdeki kuru ot, yaprak ve fundaların üzerine atılması lâzımdır.
- Ç— Yangın bombası tesirile ot ve zahire yığınlarından biri yanıyor ise diğerlerini ateşin tesirinden muhafaza etmek için üzerlerine ıslatılmış örtüler örtmeli ve bu örtülerin kurumasına meydan vermemelidir.
- D—Bombanın isabet ettiği yangını su ile ıslatmak ve bu sırada bombaya ve çok yakınına su vermemeğe dikkat etmek lâzımdır. Bununla beraber yangın bombası gelberi veya kanca vasıtasile sürüklenerek yangının haricine çıkarıldıktan ve uzaklaştırıldıktan sonra kuru toprak veya kumla kapatılmalıdır.
- E—Fundalık, tarla, kurumuş çayır, bağ yangınları da ke silmiş ve yaş yapraklı dallar ve kürekler ile ateşe vurmak suretile söndürmek kabildir.
- F—Orman, fundalık, bağ, bahçe ve ot yığını yangınları su mevcut ise kovalarla su taşımak veya tulumba kullanmak suretile söndürmek yangının daha çabuk önüne geçilmesini temin eder.

ZEHİRLİ GAZLER

- 37— Ekipleri teşkil eden eşhasın zehirli gazler hakkında kısaca malûmat sahibi olmaları lâzımdır. Bunlara kaç gurup zehirli gaz olduğu ve bu gazlerin hangilerinin taarruzda hangilerinin müdafaada kullanıldıkları, bu gazlerden göz yaşartıcı, aksırtıcı, boğucu, yakıcı ve öldürücü gazlerin tesirleri kısaca anlatılmalıdır.
- 38—Zehirli gazlere karşı ellerinde mevcut maskelerin kul lanma usullerde maskesiz bulundukları zaman alacakları tedbirlerin de öğretilmesi lâzımdır.

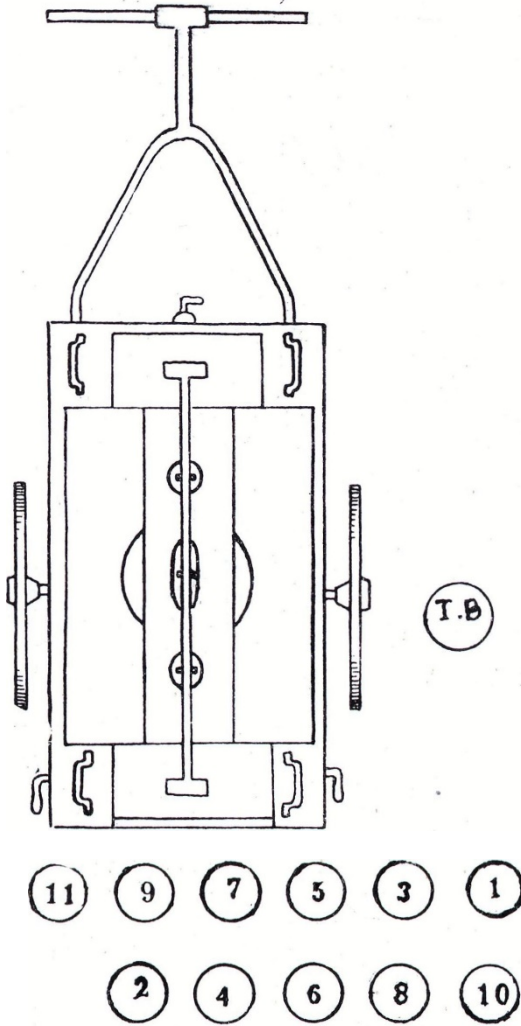
MALZEME

- 39—Tulumba: İki tekerlek üzerinde bulunan şasedeki ya tağına kızakla oturtulmuş baskı kollarile dört kişi tarafından çalıştırılır. Ala vasıtasile su alır ve su basar. 7 metre derinlikten su alma kabiliyetindedir.
Bakım: Bütün akşamı daima temiz tutmak, şiddetle hareket neticesinde kırılmamalarına dikkat etmek, oynak yerlerini yağlı bulundurmak lâzımdır. Sandığı saçtan mamul olduğundan boyası döküldüğü takdirde paslanma neticesi çürümemesi için boyamalıdır.
- 40—Ala hortumu: Bez üzerine kauçuktan imal edilmiş olup fazla bükülerek kırılmasına meydan vermemlidir. Bir yerinden kırıldığı takdirde kırılan yerden içeriye hava gireceği için su alma kabiliyetini kaybeder. Tamiri ise her yerde mümkün değildir. Bu hortumun yarım santim kutrunda katranlı ip ile sarılarak yerlerde sürünme neticesi zedelenmesine meydan vermemelidir.
- 41—Bez hortum: 83 mm. kutrunda olup ketenden imal edilmiştir. Eler iki ucunda sarı madenden rekoru vardır. Tulumbadan gelen suyu ateşe sevketmeğe yarar.
Bakımı: Serildiği zaman daima kenarda bulunmalıdır. Ayak altında çiğnenmesine ve nakil vasıtaları tarafından ezilmesine meydan vermemelidir. Yangından ıslanmış ve çamurlanmış olan hortumu buna mahsus fırça ile (Nebatı tahta fırçaları) güzelce yıkamalı ve

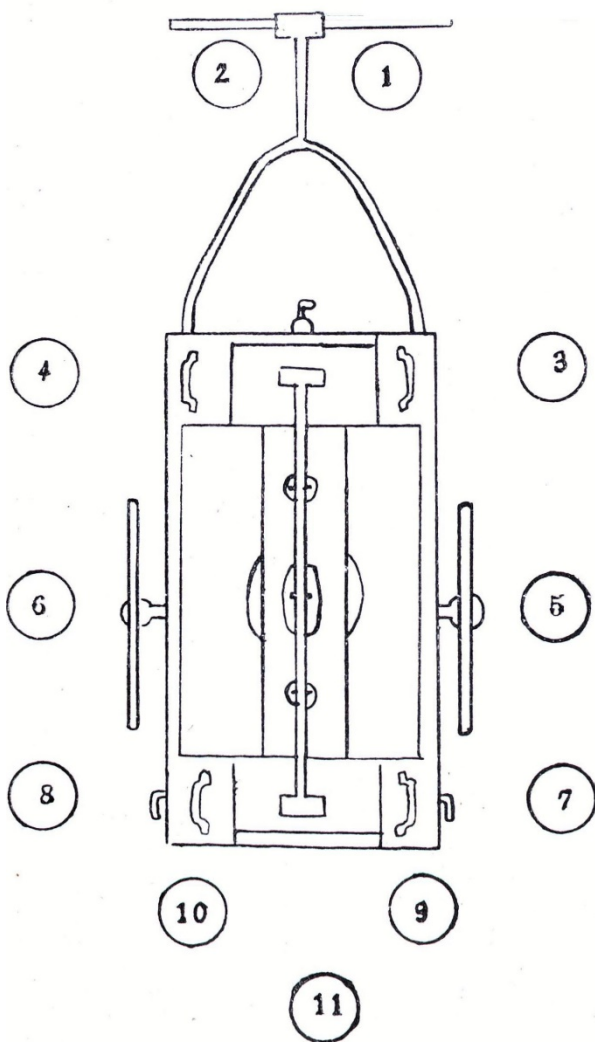
.....1776.....

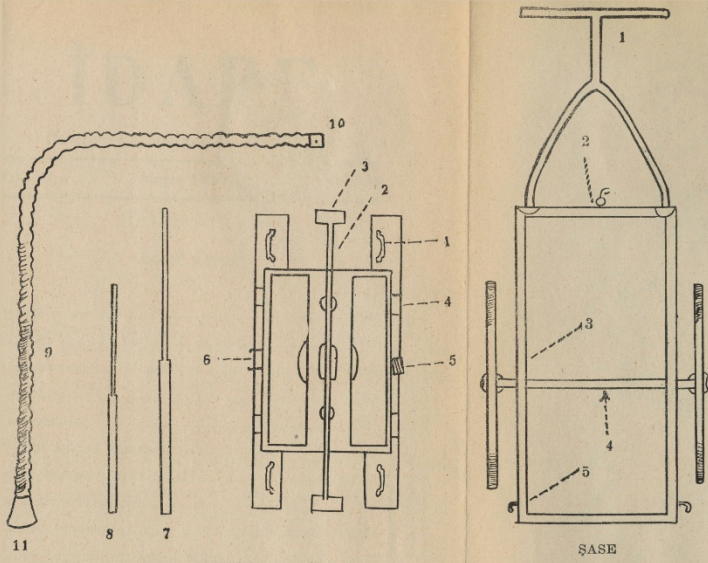
içindeki suyu akıttıktan sonra iki ucu müsavi
gelmek üzere yüksek
bir yere ortasından iki kat asarak
kurulmalıdır. Fazla soğuklarda açıkta
kurutulması donmasına ve netice itibarile harp olmasına
sebepe olur. Sıcak havalarda da güneş altında
tutulması doğru değildir. Hortum mutedil bir yerde
kurutulmalıdır.

- 42— Lâns: Hortumun ucuna takılarak yangına suyu fırlatan ucu dibine nazaran daha dar imal edilmiş bir borudur. Bunu öteye beriye vurmak suretile ezilmemesine dikkat etmelidir. Gövdesine kuvvetli sicim sarılırsa daha iyi muhafaza edilir.
- 43— Kanca: Yangın yerinde tehlikeli kalan tahta parçalarını yıkmak için kullanılır.
- 44— Balta: Ahşap bina ve orman yangınlarında kullanılır.
- 45— Kürek: Toprak ve kum atmakta kullanılır.
- 46— Kazma: Yangın yerlerinde, tarla, fundalık ve orman yangınlarında hendek açmak ve sair ameliyelerde kullanılır. (Mahallî yardımcı itfaiye ekiplerine tefrik edilen eşhasın senede 30 saat itfaiye talimi görmeleri lâzım geldiğine göre bu program yevmiye iki saat olmak üzere ve on beş günde ikmal edilmek üzere saatlere taksim edilerek tatbik edilmelidir.)
-

(Şekil : 1)

SANDIK

Şase :

- 1 — Çer kolu
- 2 — Tesbit kazığı yuvası ve mandalı
- 3 — Tekerlek
- 4 — Dingil
- 5 — Sandık tesbit Mandalı

Sandık :

- 1 — Taşıma halkası

- 2 — Piston baskı demiri
- 3 — Baskı kolu yuvası
- 4 — Taşıma kolu yuvaları
- 5 — Vidalı alıcı ağız
- 6 — Verici ağız
- 7 — Taşıma kolu
- 8 — Baskı kolu
- 9 — Ala hortumu
- 10 — Ala hortumu rekoru
- 11 — Ala hortumu süzgeci